

MUSAVAT

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 26 fevral 2016-cı il Şənbə № 46 (6367) Qiyməti 60 qəpik

Xəbər
Qusarda ana
və 2 yaşlı
qızı dəm
qazından
boğulub
oldü
yazısı sah.14-də

Gündəm

İllahə Quliyevanın zəhərlənməsi iddiası ciddiləşdi - sensasion gəlismə

Vəkil müğənninin
veyib-içdiklərinin müxtəlif
dərmanlar qatıldığını iddia
edir, ailəsi ekspertizə tələb
edib; prokurorluqdan ilkin
ekspertizanın nəticələri geldi

yazısı sah.4-də

**Xocalı və xalqımız -
soyqırımdan 24 il sonra**

yazısı sah.6-da

Suriya məsələsi necə çözüləcək...

yazısı sah.5-də

**NATO komandanının Rusiyaya hücum
xəbərdarlığı - nəticə nə ola bilər?**

yazısı sah.7-də

**Banklara qarşı qurum
yaradılıb - Antikollektor**

yazısı sah.10-da

**AŞPA presidentinin səfərində hansı
müzakirələr olacaq?**

yazısı sah.6-da

**Müxalifət bir olanda da,
ayrı olanda da didişir...**

yazısı sah.7-də

**Amerikanın Qarabağda
mühəribə xəbərdarlıqları - o, ən
əvvəl kimə ünvanlanıb?**

yazısı sah.13-də

**Zorlama xəbərlərini
yayaq, yaymayaq?**

yazısı sah.11-də

**İran-Azərbaycan əlaqələri
güclənir, Ermənistən İran
nəfəsləyi bağlanıb bilər**

yazısı sah.3-də

**Faydasından çox ziyanı olan
yarımfabrikat yeməklər**

yazısı sah.15-də

**Azərbaycan sənaye və kənd təsərrüfatı
ölkəsinə çevrilə biləcəkmi...**

yazısı sah.12-də

Ortaq Rusiya təhlükəsi qarşısında iki qonşunun seçim şansı

**AZƏRBAYCANDAN GÜRCÜSTANA
“XİLAS KƏMƏRİ” - “QƏRB QAPIMIZ” TƏHLÜKƏDƏ**

SOÇAR-in Tiflisə əlavə yarım milyard kub metr qaz və aşağı qiymət
təklif eleməsinin sırrı; Ermənistən tranzit ölkə olmaq ümidi ləri basdırılır;
Kaxa Kaladzenin kritik Bakı səfərində bütün kartlar açıla bilər, əgər...

yazısı sah.5-də

“MTN işi” nde kelefin ucu işib - yeni şok təfərrüatlar

İstintaqa cəlb olunan cəvdarovçular sahibkarlardan rüşvet alınmasını müəmmalı
şəkildə olmuş Azər Əliyevin adına çıxırlar; müstəntiqlər təkzib olunmaz faktlar
toplamaqda çətinlik çəkir; Mahmudovun çetesinə daxil olan bir neçə şəxs bu
üzdən həbsdən kəndə qala bilib, amma...

yazısı sah.3-də

Elman Rüstəmov:

**“Növbəti
devalvasiya
olmayacaq”**

yazısı sah.2-də

Süleyddin Əkbər:

**“Eldar Mahmudov
iki xarici dövlətin
xüsusi xidmət
orqanları ilə
yaxınlaşmışdı -
Moskva qəzəbli idi”**

yazısı sah. 8 və 9-də

Sərdar Cəlaloğlu:

**“Vasim
Məmmədəliyev,
ayib
deyilmə...?!”**

yazısı sah.10-da

Azay Quliyev: "Bu, birbaşa təhdid xarakteri daşıyır"

"Münaqişə tərəfləri arasında etimad tədbirlərini gücləndirmək üçün münaqişənin həllində bir qədər irəliləyiş eldə etmək lazımdır". Bunu Azərbaycanın ATƏT PA-dakı nümayəndə heyətinin üzvü Azay Quliyev Siyasi məsələlər və təhlükəsizlik komitəsinin məruzəcisi Marqareta Sederfeltin məruzəsi ilə əlaqədar fikir bildirərkən deyib. O, məruzəçinin sənədə Dağlıq Qarabağ münaqişəsi tərəfləri arasında sülhyaradıcı tədbirlərin artırılmasının vacibliyini qeyd etməsini dəstekləyib (APA).

A.Quliyev münaqişə tərəflərini BMT, ATƏT PA və digər müvafiq beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən qəbul edilən beynəlxalq sənədlərin həyata keçirilməsinə çağırmanın vacibliyini də vurğulayıb: "Üçüncü vacib məsələ isə qeyri-qanuni məskunlaşma ilə bağlıdır. Bu fəaliyyət birbaşa təhdid xarakteri daşıyır, çünki bununla bölgənin demokratiyasının süni şəkildə dəyişdirilməsi baş verir".

Azərbaycanda bankların dollara tələbatı 4 dəfə artıb

Azərbaycan Mərkəzi Bankının (AMB) fevralın 26-da keçirdiyi valyuta hərracında kommersiya banklarının ABŞ dollarına faktiki tələbatı əvvəlki hərraca nisbətən 3,6 dəfə artaraq 243 mln. dollara çatıb.

"Report"un məlumatlı mənbələrə istinadən verdiyi xəbərə görə, bankların dollara olan tələbatının bu dərəcədə artmasına baxmayaraq, AMB bugünkü hərracda cəmi 50 mln. dollarlıq valyuta kütlesi satıb və faktiki olaraq real tələbatı 20,6% seviyyəsində təmin edib. Bunun nəticəsində AMB dolların fevralın 29-na olan rəsmi məzənnəsini 0,2% artıraraq 1,5655 AZN/USD-yə yüksəldib.

Qeyd edək ki, bundan öncə, fevralın 24-də keçirilən əvvəlki hərracda kommersiya banklarının valyutaya faktiki tələbatı 66,760 mln. dollar olsa da, AMB bunun yalnız 45%-ni (30 mln. dollar) təmin edib. Bu səbəbdən fevralın 25-nə dolların rəsmi məzənnəsi 1,5624 AZN/USD müəyyən edilib. Bu da gündəlik 0,20% artım deməkdir.

Qeyd edək ki, fevralın 24-də rəsmi məzənnə 1,5593 AZN/USD olub

Qənimət Zahidin qohumlarının cinayət işi üzrə məhkəmə istintaqı başlayıb

Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində hazırda Fransada yaşayış "Azadlıq" qəzetinin baş redaktoru Qənimət Zahidin qardaşı oğlu Rüfət Zahidov və əmisi oğlu Rövşən Zahidovun barəsində olan cinayət işi üzrə məhkəmənin hazırlıq icası davam etdirilib.

APA-nın məlumatına görə, hakim Eldar Mikayılovun sədrliyi ilə keçirilən prosesdə məhkəmə istintaqının başlanmasına qərar verilib. Dövlət ittihamçısı ittiham aktını elan edib. Daha sonra təqsirləndirilən şəxslər ifadə veriblər. Onlar özlərinə təqsirlər bilmədiklərini deyiblər. Məhkəmə prosesi martın 18-də davam etdiriləcək.

Qeyd edək ki, hər iki şəxs Cinayət Məcəlləsinin 234.4.1 (qanunsuz olaraq narkotik vasitələri, psixotrop maddələri və ya onların prekursorlarını hazırlama, istehsal etmə, əldə etmə, saxlama, daşma, göndərme və ya satma, qabaqcadan elbir olan bir qrup şəxs tərəfindən və ya mütəşəkkil dəstə tərəfindən tərəfdildikdə) maddəsi ilə ittiham olunur.

"Qaya Mətbuat Yayımları" MMC!

- İtənilən qəzet və jurnallar həm də sərfəli qiymətə:
- Əgər siz qəzet və jurnalların rahatlıqla evinizə və ya ofisinizə çatdırılmasını;
- Mətbuatı slidiqdan sonar abunə haqqını ödəmək və bu ödənişin formasını sərbəst seçmək hüququndan istifadə etmək;
- Tərajınızda lazımlı gəldikdə deyişikliklər etmək;
- Ən başlıcası ayda 26 dəfə nəşr olunan "Yeni Mesavat" - 0.60 AZN və bundan əlavə 2500 adda yerli və xarici nəşrlər.
- Abunə yazılmaq üçün uzağa getmek lazımdır.
- Telefonla zəng etməyiniz kifayətdir:
- Bakı şəh. 564-63-45; 598-35-22
- Respublikanın digər böyük şəhərlərinə də abunə qəbul olunur

Prezident Milli Məclisin qərarını ləğv etdi

Prezidenti İlham Əliyev Milli Məclisin yanvarın 19-da keçirdiyi növbədənkomar plenar iclasda İnzibati Xətalar Məcəlləsinə qəbul etdiyi yüksək cərimənin tətbiqinə veto qoymub.

Report xəbər verir ki, bu, ödeniş kartı ilə aparılan valyuta əməliyyatları üzrə icbari yığımın ödənilməməsinə görə fiziki və hüquqi şəxslərin ödənilməmiş məbləğin yüz faizi miqdardında cərimə edilməsi ilə bağlı İnzibati Xətalar Məcəlləsinin 225.5-ci maddəsinə edilən elavanın ləğv olunmasını nəzərdə tutur.

Beləliklə, Azərbaycan Prezidenti Milli Məclisin növbədənkomar iclasında qəbul etdiyi ikinci məsələyə veto qoymuş oldu.

"Təhsil Nazirliyi ABU rəhbərliyinin tələbələri aldatmasından xəbərsiz olmayıb"

"Təhsil hüququ ilə bağlı daxil olmuş 140 məraciət üzrə araşdırılmalar aparılb, hüquq pozuntusu müəyyənləşdiyi halda onların bərpası üzrə tədbirlər görülüb. Bəzi şikayətlərdə vətəndaşlar xərici dövlətlərdə aldıqları ali təhsil haqqında diplomun tənimsəmə məqsədilə Təhsil Nazirliyinə məraciət edərək aylarla gözləmək məcburiyyətində qaldıqlarını və sürtündürməçiliklə üzləşdiklərini bildiriblər".

APA-nın xəbərinə görə, bu barədə ombudsmanın illik hesabında deyil. Hesabda bildirilib ki, Azərbaycan Beynəlxalq Universitetinin (ABU) ləğv edilməsindən sonra yaranan və indiyədək davam etməkdə olan ciddi problemlərdən biri də oradan məzun olmuş vətəndaşların hələ də ali təhsil haqqında diplom ala bilməməsidir: "Əslinde Təhsil Nazirliyi ABU-nun rəhbərliyi tərəfindən tələbələrin aldadılmasına və xəbərsiz olmayıb, həmin universitetin ləğv edildiyi vaxt kimi istər TQDK xətti ilə, istərsə də köçürmə qaydasında, yaxud TQDK-dan konar yolla qəbul edilmiş və məzun olmuş şəxslərə müvafiq qaydada diplom verilib. Bu da aydındır ki, diplom blankları təhsil müəssisələrinə Təhsil Nazirliyi tərəfindən verilir. Müvəkkil qeyd edilənləri nəzərə alaraq, həmin tələbələrə müvafiq ali təhsil haqqında diplomun verilməsi məsələsinə baxılmasını və həll olunmasını məqsədəyən hesab edir".

Hesabatda qeyd olunub ki, orta məktəblərdə keçirilmiş yekun qiymətləndirmənin nəticələrinə dair TQDK-nın açıqladığı statistik məlumatlar təhsilin real vəziyyəti ilə bağlı dərindən düzünməyə və texirəsalınmaz tədbirlər görməyə əsas verir. "Uşaq bağçalarında mövcud olan uşaq yerlərinin sayı müvafiq ərazidə, rayonda, şəhərdə yaşayan məktəbəqədər yaşı uşaqların sayından olduqca azdır" - deyə hesabatda bildirilib.

Elman Rüstəmov: "Növbəti devalvasiya olmayıacaq"

Azərbaycan Mərkəzi Bankının idarə Heyətinin sədri Elman Rüstəmov Novruz bayramı ərafəsində devalvasiya olacaqı barədə yayılan xəbərlərə münasibət bildirib. APA-nın xəbərinə görə, E. Rüstəmov deyib ki, bu barədə yayılan şayielerin əsası yoxdur:

"Görürsünüz ki, son zamanlar Azərbaycan manatı xarici valyutaların arasında möhkəmlənir. Digər tərəfdən, nefit qiyməti ilə bağlı dövlət büdcəsinə yenidən baxıldı. Həmçinin müşahide edirkə ki, son zamanlar nefit qiyməti yüksək olmasa da, stabil qalib. Ölkənin xarici ticarət balansı ilə bağlı vəziyyət də inkişafə doğrudır. "Üzən məzənnə" yə keçidən sonra manatın kursunda problem müşahidə olunmur. Bütün bunlar onu deməyə əsas verir ki, növbəti devalvasiya bağlı deyilənlərin heç bir əsası yoxdur".

Fətulla Hüseynovun oğlunun həbs müddəti artırıldı

Nərimanov Rayon Məhkəməsində "Azərbaycan Beynəlxalq Bankı" ASC-nin Dubay filialının həbsdə olan müdürü Adil Hüseynovun barəsində seçilmiş həbs-qətimkan tədbirinin müddəti uzadılıb.

Bu barədə "Report" a vəkil Kamandar Nəsibov məlumat verib. İş adımı barəsində həbs-qətimkan tədbirinin müddəti iyun ayının 2-nə qədər artırılıb.

Qeyd edək ki, A.Hüseynov 2015-ci ilin may ayında saxlanılıb. O, 318 milyon manat pulu dələduzluq yolu ilə elə keçirməkdə ittiham olunur. Həmin məbləğin böyük bir hissəsinin Dubayda iki zavodun ti-kilişinə sərf edildiyi bildirilir. A.Hüseynova Cinayət Məcəlləsinin 178.3.2-ci (dələduzluq, külli miqdarda ziyan vurmaqla tərəfdildikdə) maddəsi ilə cinayət işi açılıb. O, Hacı Məmmədovun dəstəsi tərəfindən qatə yetirilmiş polkovnik Fətulla Hüseynovun oğludur.

Nərimanov Rayon Məhkəməsinin qərarı ilə bir neçə dəfə onun barəsində seçilmiş həbs-qətimkan tədbirinin müddəti uzadılıb.

14 yaşlı şagirdi sınıf yoldaşı bıçaqladı

Bakıda orta məktəbdə bıçaqlanma hadisəsi baş verib. APA-nın məlumatına görə, hadisə Binə qəsəbəsində yerləşən 136 sayılı orta məktəbdə qeydə alıb. Həmin məktəbin şagirdi 14 yaşlı İlkin M. məktəb yoldaşı tərəfindən bıçaqlanıb. Yaralı şagird ağır vəziyyətdə 3 sayılı şəhər Klinik Xəstəxanasına yerləşdirilib. Hadisəni tərədən məktəbli saxlanılıb.

Bakı Şəhəri üzrə Təhsil idarəsi orta məktəb şagirdinin bıçaqlanması faktına münasibət bildirib.

İdarənin ictiyāyyətə əlaqələr şöbəsinin müdürü Arzu Tairquliyeva APA-a açıqlamasında bildirib ki, bıçaqlanma hadisəsi məktəbdən kenarda baş verib: "Dərəcə gələrkən sınıf yoldaşları arasında dava düşüb. Növbədə məktəbli sınıf yoldaşını bıçaqlayıb. Hadisə ilə bağlı hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən araşdırma aparılır".

SOCAR-in Nəqliyyat idarəsi əməkdaşının meyiti tapıldı

Fevralın 21-də Xəzər dənizinin Neftçala ərazisində aşkar edilmiş cesedin DNT analizinin nəticələri məlumat olub. SOCAR-in matbuat xidmətindən verilən məlumatə görə, ekspertlərin reyinə əsasən, cesed SOCAR-in Nəqliyyat idarəsinin əməkdaşı Xudaverdiyev Cavad Xudaverdi oğlunundur. O, dekabrın 4-də təbii fəlakət nöticəsində Neft Daşlarında 501 sayılı özüllündə baş vermiş qəzədə itkin düşən 3 neftçidən biridir.

Dekabrin 4-də Neft Daşlarında 501 sayılı və "Güneşli" yatağındakı 10 sayılı özüllərdən baş vermiş qəzələr neticəsində itkin düşmüş neftçilərin axtarışı davam edir.

Səfir müavini Azərbaycanda saxta diplom almaq istədi

Azərbaycanda təmsil olunan xarici ölkə səfi-rinin müavini saxta diplom almaq üçün rüşvət verib.

"Qafqazinfo"nun hüquq-mühafizə orqanlarından əldə etdiyi məlumatata görə, həmin şəxs Küveyt səfirinin müavini Faisal Almatairı olub. Küveyt vətəndaşı, 1972-ci il təvəllüdü F.Almatairi özü polis bölməsinə ərizə ilə müraciət edərək bu barədə məlumat verib.

O bildirib ki, 2015-ci ilin dekabr ayında Bakı Dövlət Universitetinin qarşısında tanışılıq ilə görüşərək ona pul verib. Səfir müavini deyib ki, Bakı Dövlət Universitetindən magistr derecəsi diplому almaq üçün həmin tanıştı, 1982-ci il təvəllüdü Azad Əhmədova 2500 ABŞ dolları verib.

Lakin F.Almatairinin "diplom işi" alınmasa da, A.Əhmədovun pulunu qaytarmayıb.

Müraciətə bağlı Nəsimi RPİ-də araşdırma aparılır.

Artur Rasi-zadə bas nazirlərin ağsaqqalıdır

Fevralın 26-da Azərbaycanın baş naziri Artur Rasi-zadənin 81 yaşı tamam olub. 1935-ci ildə doğulan Artur Rasi-zadə 1996-ci il noyabrın 26-dan baş nazirdir (2003-cü ilin avqustundan noyabrınadək olan dövrü çıxmışla; həmin müdəddədə o, baş nazırın birincisi müavini işləyib).

Transparency.az bildirib ki, Artur Rasi-zadə Azərbaycana qonşu ölkələrin baş nazirləri arasında en yaşlı şəxsdir.

Ermənistən baş naziri Ovik Abramyan Artur Rasi-zadənin 21 yaş cavandır. Onun 58 yaşı var.

Türkiyənin baş naziri Əhməd Davudoğlu 57, Rusyanın baş naziri Dmitri Medvedev 50 yaşındadır.

Gürcüstanın 48 yaşlı Georgi Kvirişvili baş nazırı edir.

Keçmiş SSRİ məkanının en böyük ölkələrindən olan Ukraynanın baş naziri Arseni Yatsenyukun 41 yaşlı var.

Avropa İttifaqının aparıcı ölkələrinə gəlinəcə, Almaniya hökumətinin başında 61 yaşlı Angela Merkel durur.

Fransanın baş naziri Manuel Vallsın 53, Böyük Britaniyanın baş naziri Devid Kemerovun 49, İtaliyanın baş naziri Matteo Renzinin 41 yaşlı var.

Asiya ölkəsi İsrailin baş naziri Benyamin Netanyahu 66 yaşadır.

Şimali Amerika ölkəsi Kanadada ise baş nazir Castin Tryodonun 44 yaşlı var.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnalalla abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməy

Yazarımız Tofiq Yaqubluya Azadlıq!

“MTN işi”ndə istintaqın uzanması, Eldar Mahmudovun, onun kassiri hesab edilən Akif Çovdarovun yaxın ətrafına daxil olan bir çox sabiq MTN-çilərin həbsdən kənar qalmalarının bəzi detalları haqda məlumat almışdır. Həzirdə “MTN işi” üzrə 5-i general olmaqla, ümumilikdə 21 sabiq MTN əməkdaşı barəsində qətimkan tədbiri seçilib. 1 şəxs isə axtarışa verilib.

Sabiq MTN-çilərdən biri, uzun illər qurumun Əməliyyat-Texniki İdarəsinin rəisi olmuş general Natəvan Mürvətova hazırda ev dustaqlığındadır. MTN-dəki məlum 17 oktyabr əməliyyatından sonra belə xəbərlər vardi ki, Eldar Mahmudovun quruma gətirdiyi və özünün maddi maraqlarının təmin olunmasında iştirak edən bütün şəxslər istintaqa cəlb olunaçaq. Sonradan isə istintaq 21 nəfərin hebsi ilə məhdudlaşdırıldı. Bununla belə, istintaqçılar Eldar Mahmudovun komandasına daxil olan MTN-çilərin işi üzrə araşdırırmaları davam etdirirlər. Sahibkarların şikayətlərinin əsaslı sübutlarla və dəlillərlə bərkidilməsi üçün faktlar toplayırlar. İstintaq işindən anlayışı olanlar bilir ki, ittihامın dayaniqli olması üçün ən vacib şərt təkzibədilməz faktların ortaya qoyulmasıdır. Bu isə elə de asan iş deyil. Məsələni qəlizləşdirən möqam isə ittihəm elan olunacaq şəxslərin istintaq işinə belə olmaları, əməliyyat-axtarış fəaliyyətinin incəliklərini bilməlidir. Bu isə istintaqçıları rın işini bir qədər də çətinləşdirir.

Üstəlik, Akif Çovdarovun da istintaqa 17 oktyabrdan baş tutan əməliyyatdan dərhal sonra deyil, xeyli sonra cəlb edilməsi ona etrafına təlimatlar vermək imkanı qazandırıb.

İstintaqa cəlb olunan MTN-çilərdən konkret şika-yətçilər olsa da, həmin şəxslərin quru ifadələrindən başqa tutarlı faktlar ortada yoxdur. Odur ki, sorğu-sualat çəkilən sabiq MTN-çilər intihar edən sabiq iş yoldaşlarının adını çəkməklə özlərini istintaqdan kənar qoymaq isteyirlər.

İstintaqda adı hallandırılan mərhum MTN-ci isə 1975-ci il təvəllüdü Azər Namiq oğlu Əliyevdir. A.Əliyev Akif Çovdarovun idarəsindəki çoxsaylı şöbələrdən birində çalışıb. Gələn məlumatları onu deməye əsas verir ki, A.Çovdarovun idarəsi MTN-in ən böyük idarəsi olub. Rüşvət toplanması da əsasən həmin idarə üzərindən gerçəkləşdirilib. Polkovnik A.Əliyev isə müəmmaləsəkildə binadan yığılıb ölüne

Fakt, røy

“MTN işi” nde kelefin ucu itib - yeni sok təfərrüatlar

İstintaqa cəlb olunan çovdarovçular sahibkarlardan rüşvət alınmasını müəmmalı şəkildə ölmüş Azər Əliyevin adına çıxırlar; müstəntiqlər təkzibolunmaz faktlar toplamaqda çətinlik çəkir; Mahmudovun çetesi nə daxil olan bir neçə şəxs bu üzdən həbsdən kənarda qala bilib, amma...

Eldar Mahmudow

Akif Çovdarov

E.Mahmudovun çetesi ifşa olunandan sonra çoxsaylı sahibkarlar istintaq orqanlarına üz tutublar. Onlardan bir çoxu A.Çovdarovun idarəsinə aparılaraq orada Əli adlı şəxs tərəfindən dindirildikləri ni, işgəncələrə məruz qaldıqlarını deyiblər. Bildiriblər ki, onlardan rüşvət alan da həmin Əli adlı şəxs olub

Bu epizod üzrə istintaqa cəlb olunan, sorğu-sualı tutulan MTN əməkdaşları sırasında Akif Çovdarovun idarə-

sində insan alveri şöbəsində çalışan Ali Nəbiyev və miqrasiya nəzarəti şöbəsində çalışan Elxan Məmmədov da var. Şikayətçilərlə üzləşmə zamanı sabiq MTN-çilər bir qayda olaraq onların şöbəsində rüşvətin Azər Əliyev tərəfindən toplandığını deyirlər. Ali Nəbiyevin əvvellər sahibkarlarla ünsiyyəti zamanı onlara özünü Əli kimi təqdim etdiyi ehtimalı da arasdırılır.

ittihamlarla MTN-ə aparılan sahibkarlardan alınan pulların 50 faizi sabiq nazirin özünə, yerdə qalan 50 faiz isə idarə, şöbə rəisi, istintaqçılar, əməliyyatçılar arasında bölündüb. Bölgü zamanı ən az məbləğ isə əməliyyatçılara çatıb.

Bu gün Eldar Mahmudov-
dan başqa MTN-in aparatının
rəhbəri general Fərhad Va-
habov, İstintaq Baş İdarəsi-
nin rəisi, general Mövlən Şı-
xəliyev, Eldar Mahmudovun
müavini Hilal Əsədov barə-
sində hər hansı bir qətimkan
tədbiri yoxdur. M.Şıxəliyev
Novxanıdakı villasında, Hilal
Əsədov isə Bakının mərkə-
zindəki mənzilində yaşayır,
sərbəst hərəkət edirlər. Mər-
hum prezident Əbülfəz Elçi-
beyin həbs işində onun əley-
hinə ifadə vermiş iki şəxsden
biri olmuş Fərhad Vahabova
gəldikdə isə onun harada ol-
ması haqqda məlumat yoxdur.

□ E.HÜSEYNOV

ründə canlanmaya səbəb olacaq. Hesab edirəm ki, 2016-ci ildə əvvəlki illərlə müqayisədə biz hansısa artıma nail olacaqıq. Ancaq mən hesab etmirəm ki, neft sahəsində Xəzər dənizində hansısa yataqların işlənməsi əməkdaşlıqla bağlı ciddi töhfələr verəcək. Çünkü neftin qiymətinin azaldığı bir dövrdə bütün şirkətlər kapital qoyuluşlarını azaldır, o cümlədən də Dövlət Neft Şirkəti. İranın milli neft-qaz şirkətləri də ötən il-

dən bütün xarici investorlardan vəsait cəlb etməyə çalışırlar. Onların özlərinin yaxın beş illikdə ən azı 50 milyard dollar investisiyyaya ehtiyacları var. Düzdür, Azerbaycanla İran arasında əməkdaşlıqla dair memorandum imzalanıb. Ancaq bu o demek deyil ki, həmən əməkdaşlıqla başlanacaq”

Ekspert bildirdi ki, İran üçün Azərbaycan region ölkələri içində strateji xətt deyil: "Başqa bir tərəfdən İranın regionda öz maraqları var. İran heç vaxt bir ölkə ilə öz maraqlarını məhdudlaşdırma bilməz. İran üçün Azərbaycan region ölkələri içində strateji xətt deyil. Azərbaycan bu gün nə Rusi-

© KORGZ ENTREPRENEUR

İran - Azərbaycan əlaqələri güclənir, Ermenistanın İran nəfəsliyi bağlanır...

İlham Şaban: "Strategiya odur ki, kiminlə daha çox ticari əlaqələrimiz var, kiminlə siyasetimiz daha çox üst-üstə düşür"

Azərbaycan regionun aparıcı dövlətlərindən olan İranla əməkdaşlığını gücləndirib. Qərbin İran üzərindən sanksiyalarının qaldırılması, İranın neft bazarında daxil olması və dondurulmuş vəsaitlerinin qaytarılması bu ölkənin yaxın zamanlarda inkişaf edən önemli tərəfdaş olacağını deməyə əsas verir. Azərbaycan prezidentinin səfəri zamanı imzalanan memorandumlar, müqavilələr də yaxın müddətdə iki ölkə arasında birgə əməkdaşlığın güclənəcəyindən və ortaq layihələrin artacağından xəbər verir.

Əgər bir zamanlar İran iqtisadi əlaqələrini daha çox Ermənistan üzərindən quraraq bu ölkəyə nəfəsilik açırdısa, indi regiondakı eksər layihələrdə Azərbaycan aparıcı ölkə kimi yer alır və Ermənistan həmin layihələrdən kəndarda qalır. Məsələn, həm Bakı-Tbilisi -Qars dəmir yolu xətti- nin, həm də İranla ortaq dəmir yolu xəttinin çəkilişindən Ermənistan kəndarda qalıb. Bundan əlavə, son müqavilə-yə görə, İranla qarşılıqlı anlaşılma çərçivəsində Azərbaycan Xəzərin İran sektorunda, eləcə də quruda neft və qaz axtarışları ilə bağlı geoloji kəşfiyyat işləri apara bilər.

Ehtimal olunur ki, Xəzər dəni-zində birgə işin aparılması İki ölkə arasında Xəzərin statüsuna görə yaranmış narazılığın da səngiməsinə gətirib çıxaracaq.

İran-Azerbaycan müناسı-
bətlərindəki son irəliləyişləri
dəyərləndirən ekspert, Neft
Araşdırıcıları Mərkəzinin
rəhbəri İlham Şaban bildirdi
ki, bu məsələdə İran üzərin-
dən sanksiyaların götürül-
məsi mühüm rol oynayır:
“Birmənalı şəkilde demək
olar ki, İranla Azərbaycan
arasında əməkdaşlığın güc-
lənməsində sanksiyaların
ləğv edilməsinin da rolu var

İlham Şaban

Çünkü sanksiyaların olduğu
dövrde dövlət səviyyəsində
hər hansı əməliyyat aparmaq
mümkün deyildi. Sanksiyalar
aradan qaldırıldıqdan sonra
ticarət elçiləri postnəft döv-

Xalq artisti dəfn edildi

Fevralın 26-da Rəsəd Behbudov adına Dövlət Məhəmməd Teatrında xalq artisti İlhamə Quliyeva ilə vəfat mərasimi keçirilib. Mərasimə sonetçinin qohumları, sənət dostları və media nümayəndələri qatılıb.

Saat 12:00-da başlayan virdada İlhamə Quliyevanın mahnıları səsləndirilib.

Mədəniyyət və turizm naziri Əbülfəs Qarayev vəfat mərasimində çıxış edib. Nazir xalq artistinin heyət və yaradıcılığından danışır. O bildirib ki, İlhamə Quliyevanın Azərbaycan mədəniyyətində xidməti əvəzsizdir və onun ölümü ilə bağlı Azərbaycan xalqına başsağlığı verir.

Vəfat mərasimini xalq artistinin "Çıxış gedirəm" mahnısının sedaları altında, alqışlarla sona çatıb.

Daha sonra onun cenazəsi qaldırılaraq dəfn olunmaq üçün II Fəxri xiyabana aparılıb. O, anası, xalq artisti Tükəzban İsmayılovanın yanında torpağa tapşırılıb.

Dəfn mərasimində resmi şəxslər, incəsənət xadimləri, ziyanlılar, ictimaiyyət nümayəndələri və mərhumun yaxınları iştirak edib.

I.Quliyevanın ölümündən danışan oğlu Orxan Nadirov, jurnalistlərə etdiyi kobudluğunu "görə media nümayəndələrindən üzr istəyib": "Anam tabutda basdırılmışdır, buna razı olmadım. Çünkü biz müsəlmani. Müsəlman anamı tabutda basdırı bilmərəm".

Xalq artisti, Milli Məclisin deputati Zeynəb Xanlarova da xalq artisti İlhamə Quliyeva ilə vəfat mərasimində iştirak edib.

Z. Xanlarova İlhamə Quliyevanı "ölmez sənətkar" adlandırdı: "İlhamə olmez sənətkardır. O, ölməyib. Mahnları yaşadıqca, o da yaşayacaq. Allah rəhmət əlsin!".

Əməkdar artist Röya Ayxan da İlhamə Quliyeva ilə bağlı fiqirlərini bölüşüb:

"Sonuncu dəfə danışanda dedi ki, səni çox isteyirəm, bütün taclarım sənindir. İlhamə xanımın gözəl mahnıları var, köhnə mahnıları yenidən ləntə alırdıqçağım".

Jurnalistlərin suallarını cavablandırıran xalq artisti Faiq Ağayev göz yaşlarını saxlaya bilmedi:

"Mənim üçün çox çətdir. Azərbaycan mədəniyyəti böyük sənətkarını itirdi. Inana bilmirəm ki, o heyatda yoxdur. Mədəniyyətimiz yaşadıqca İlhamə xanım da yaşayacaq. Allah rəhmət ətsin, yeri cənnət olsun".

I.Quliyeva ilə qalmalı yaşayan Elza Seyidcəhan xalq artistini bağışladığını deyib.

Xatırladaq ki, İlhamə Quliyeva 1943-cü ilde Lənkəranda anadan olub. O, fevralın 25-də 73 yaşında dünyasını dəyişib.

□ Könüli İBRAHİM

"İlhamə Quliyevanın qəfil dünyasını deyişməsində Mehrəban Hüseynova güñahkardır. O, İlhamə Quliyevanın yeyib-içdiklərinə müxtəlif dərmanlar qatmasayı, sənətkar 80 il də yaşayardı".

"Report" xəber verir ki, bunu İlhamə Quliyevanın vəkili Elmira Məmmədova jurnalistlərə açıqlamasında deyib.

O bildirib ki, İlhamə Quliyeva ilə bağlı məhkəmə prosesini davam etdirəcək: "Mən bu məsələni belə qoymayaqam. Mənə elə faktlar var ki, onları ictimaiyyətə açıqlaya bilmerəm, amma istintaqa vermİŞəm".

Vəkil qeyd edib ki, Mehrəban Hüseynovaya haqq qazandırınlardan istintaqa təqdim olunan faktlarla tanış olsalar, fikirlərini tamamilə deyişərlər.

I.Quliyevanın torpağa tapşırıldığı gün olduqca ciddi fiqurun, onun rəsmi nümayəndəsinin, vəkilinin belə bir açıqlama verəməsi, hər halda, sıradan hadisə sayılmaz. Xalq artisti dünyasını dəyişdiyi gün prokurorluq əməkdaşları onun evində zəruri istintaq hərəketləri aparıb və əl izləri də götürüb. İlkən versiyalarara görə, hüquq-mühafizə orqanları əməkdaşları sui-qəsd versiyasını da araşdırırlar. Buna səbəb isə I.Quliyevanın ötən ilin oktyabrında keçirdiyi mətbuat konfransında ona qarşı sui-qəsd hazırlığı və öldürülməsinə cəhdler edildiyi barədə çıxışlar etməsi idi.

Fevralın 25-də I.Quliyevanın nəşinin Patoloji Anatomiya Birliyinə ekspertizaya gətiriləməsi də bu istiqamətdə ciddi şübhələrdən xəber verirdi.

"Yeni Müsavat" xatırladır ki, I. Quliyeva 2015-ci ilin 17 oktyabrında keçirdiyi mətbuat konfransında keçmiş köməkçisi Mehrəban Hüseynovanın onu zəhərləmək üçün cəhdərətini bildirmişdi. Onun sözlərinə görə, il yarım bundan əvvəl Mehrəban Hüseynova (Bəylərqızı) onun evinə köməkçi-xadimə kimi işə götürürələr: "Oğlumun dostu ilə dil tapıb, ona deyib ki, İlhaməni öldürmək istəyirəm, mənə zəhər tap. Deyirmiş, onun var-dövləti mənə qalsın. Oğlumun dostu mənə dedi ki, İlhamə xanım, evey kiçik kamərə qoyun. Mən psixotrop dərmanları soyuducudan tapdım. O, evimdə olduğu müddətdə özümü çox pis edirdim. Sən demə, yeməyimə dərman qatırıb. Sonra evimdən 5000 min manat və 2000 dollar oğurlayıb, gedib mənim adımdan saxta vəsiyyəthamə hazırlatdırıb. Bundan başqa, evimdən qızılları, bahalı xəz palolları oğurlayıb. Evimdə cədu edib, qıffılar asıb. O, bu işləri başqalarının da başına getirib".

Ekspertizanın ilkən nəticələrinə əsasən, xalq artisti trombdan (*qan damarının tutulması*) ölüb. Amma bununla belə, ortada ciddi suallar qalmadı. 73 yaşlı qadının trombdan ölməsi hər nə qədər inandırıcı olsa da, ölümündən önce özüne sui-qəsd ehtimalı

barədə dəfələrlə danışması, üstəgəl, prokurorluq əməkdaşlarının bu istiqamətdə müəyyən istintaq hərəketləri aparması şübhələri artırır.

Ümumiyyətə, gizli sui-qəsd üssülları ildən-ile mü-

faktı da öz əksini tapıb. Belə ki, yaziçinin ölümündən bir neçə il sonra DTK-da onun ölümünü təşkil edən şəxs xəricə qaçıb və Rebetin üzənə zəhərli qaz fisqirdiğini, bunun isə infarkta sebəb olduğunu etiraf edib.

orqanlarının əlində olan, nadir tapılan, bahalı zəhər növlərinin İ.Quliyevanın köməkçisi seviyəsindəki şəxsin əlinə düşəcəyi ehtimalını inandırıcı hesab etmirik. Bununla belə, zəhərlənmə versiyası az qala ildirm effekti verdi. Çünkü ölümündən

İlhamə Quliyevanın zəhərlənməsi iddiası ciddiləşdi - sensasiyon gelişmə

Vəkili müğənninin yeyib-içdiklərinə müxtəlif dərmanlar qatıldığını iddia edir, ailəsi ekspertiza tələb edib; prokurorluqdan ilkən ekspertiza nəticələri gəldi

kəməlləşir. Onlar indi az qala elm kimi formalaşıb. Hazırda bu mövzunu dərinliyinə qədər bilən toksikoloqlar, kimyaçılar, hekimlər, mühəndislər ixtisaslaşdırılıb. Nəticədə isə ağliniza gələ biləcək hər şey gizli sui-qəsd vasitəsi ola bilər. Xüsusən də zəhərlər bu işdə əsas rolu oynayır. Keçək gizli üssüllərə:

- Qida və içkilərə zəhər qatmaq

- Zəhərli spreylər
- Zəhərli diş pastası
- Zəhərli diş çöpü
- Zəhərli kitab
- Zəhərli üzük
- Zəhərli stul
- Zəhərli ülgüç
- Zəhərli siqaret və ya qəlyan
- Zəhərli çətrir
- Zəhərli elçek, salfet
- Qaz zəhərlənməsi

Bundan başqa, infarkt keçirəcək dərmanlar, insan sağlamlığına zarbə vuran mikrob kokteylləri, mikrodalğa və ya radioaktiv şüalarla insanın fiziki varlığı hədəfa alınır.

Statistikaya görə, açıq sui-qəsdlər daha çoxdur. Xüsusən keçmiş dövrərdə, saraydaxili intriqalarda və iqtidar mühərribelerində gizli sui-qəsdlər çox geniş yayılmışdır. Hər padşah və ya kral zəhərlənmə riski altında olub. O səbəbdən de yanlarında hər zaman yemekləri, öncədən dadan insanlar saxlayıblar. Hazırda da prezidentlərin şəxsi heyətlərində belə şəxslər var. Onlar prezidentlərə yemək təqdim etməzdən əvvəl onun dadına baxırlar.

Elmı ədəbiyyatlarda antisovet yazıçısı Lev Rebetin 1957-ci ildə infarktdan ölməsi

sonra bu versiyani səsləndirənlərdən biri də onun yaxın qohumu, müğənni Əli Mireliyev idi. Ə.Mireliyev bildirmişdi "Ilhamə Quliyevanın neşinin Patoloji Anatomiya Birliyinə ekspertizaya gətirilməsinə səbəb onun keçmiş köməkçisi Mehrəban Hüseynova tərefində zəhərlənməsi ilə bağlı verdiyi açıqlama olub".

Ə.Mireliyevin ilk günü açıqlamasına görə, ekspertiza I.Quliyevanın ürk çatışmazlığından, yaxud zəhərləmədən öldüyüne aydınlıq gətirəcək.

Sözügedən mövzu ilə bağlı fevralın 26-da Respublika Prokurorluğu da rəsmi məlumat yaydı. Prokurorluqdan "Yeni Müsavat" a daxil olan məlumatda qeyd olunub ki, fevralın 25-də saat 12:30 radələrində İlhamə Quliyevanın yaşadığı ünvanda vefat etməsi barədə Yasamal Rayon Polis İdarəsinin 26-ci Polis Bölümündən daxil olmuş məlumat əsasında rayon prokurorluğunun əməkdaşları məhkəmə-tibb ekspertinin iştirakı ilə hadisə yerine ve meyit baxış keçiriblər. Məlumatə görə, baxış zamanı meyit üzərində zərakılığa xas olan xəsərat və xəsərat izləri aşkar edilməyib.

İlkən araşdırımlarla müəyyən edilib ki, 8 sayılı Təcili və Texirəsalınmaz Tibbi Yardım Stansiyasının təcili yardım briqadası çağırış əsasında həmin gün saat 11:25-də I.Quliyevanın yaşadığı üvnana gəlib və tibbi müayinə zamanı ölüm faktını qeyd etlib. Mərhumənin oğlu Orxan Nadirov və yaxın qohumlarının xahişi ilə meyit ölüm səbəbərinin müəyyən edilməsi üçün Şəhiyyə Nazirliyinin Məhkəmə-Tibbi Ekspertiza və Patoloji Anatomiya Elmi-Təcrübə və Tədris Birliyinin Yasamal rayon şöbəsinə göndərilib.

Birliyin Yasamal rayon şöbəsi tərefindən aparılmış ilkən müayinələrlə müəyyən edilib ki, ölüme səbəb hipertoniya və üreyin işemic xəstəliyi neticəsində hipertrofiyalışmış ürek çatışmazlığı və qan dövranının pozulması olub.

Hazırda rayon prokurorluğununda araşdırımlar davam etdirilir.

□ Sevinc TELMANQIZI

Ortaq Rusiya təhlükəsi qarşısında iki qonşunun seçim şansı

Azərbaycan prezidentinin İran sefəri bir çox sənədlərin imzalanmasına baxımından yadda qaldı. Gözənləndirdi ki, İran təbii qazının Ermənistən və ya Azərbaycan vasitəsilə Gürcüstana verilməsi mövzusu da diqqətdə saxlanılacaq. Lakin bu yöndə müzakirələr getdiyini hələlik söylemək çətindir. İstisna deyil ki, məsələ prezidentlər səviyyesində də öz konkret həllini tapmayıb.

Hər halda, məsəle ilə bağlı nə İran tərəfindən, nə də rəsmi Bakıdan açıqlama olmadı. Mümkündür ki, müzakirələr sərf konfidensial xarakter daşıyır və Gürcüstan baş nazirinin müavini, energetika naziri Kaxa Kaladzenin fevralın 29-da Bakıya edəcəyi səfər bütün "İ"lərin üzərində nöqtə qoyaçaq.

Bu arada Gürcüstanın Azərbaycan tərəfdən yeni təklif aldığı haqda maraqlı məlumat yayılıb. Məlumatı "Tabula" telekanalı yayıb. Xəberdə Gürcüstanın neft-qaz şirkətinin adının aqıqlanmasını isteməyən rəsmi nümayəndəsinə istinadən bildirilir ki, SOCAR Gürcüstana qaz tədarükünü 500 milyard kub metr artırmağı və aşağı qiymət teklif edib və bunu "Şahdəniz" qaz kəməri vasitəsilə təmin edəcəyinə böyük olub.

Gürcüstanın Energetika Nazırlığı hələ ki bu təkliflə bağlı susur. Ancaq bəlliidir ki, Tiflislə Bakı arasında qazla bağlı danişqları davam edir. Bu məqsədə həm SOCAR prezidenti Rövənəq Abdulla-

Azərbaycandən Gürcüstana "xiłas kəməri" - "Qərb qapımız" təhlükədə

SOÇAR-ın Tiflisə əlavə yarımlı milyard kub metr qaz və aşağı qiymət təklif eləməsinin sırrı; Ermənistən tranzit ölkə olmaq ümidi ləri basdırılır; Kaxa Kaladzenin kritik Bakı səfərində bütün kartlar açıla bilər, əgər...

yev, həm də Kaxa Kaladze qısa fasılərlə Gürcüstan və Azərbaycanda səfərdə olub. Gürcü nazir bu ay - prezidenti Rövənəq Abdulla-

dent İlham Əliyevdən önce İrana da baş çəkib. Bundan əlavə, Gürcüstan Rusyanın "Qazprom" mono-

polist şirkəti ilə neçə vaxtdır əlavə qaz tədarükü yönündə də edəcəyik. Yalnız bundan sonra tam mənzərə üzə çıxacaq ki, "Qazprom"la danişqları necə yekunlaşdırıq. Fik-

Atəşkəs əldə olunsa, Suriya məsələsi necə çözülmək?

Gələn həftə problemin həllində son mərhələ ola bilər; Şahin Cəfərli: "Rusiya Əsədi sata da bilə..."

Həzirdə dünyanın əsas gündəmindəki mövzu Suriyada gedən proseslərdir. Rusiya və ABŞ arasında əldə olunan atəşkəsin anlaşması üçün gələn həftə son mərhələ hesab olunur. Bəs Suriya ətrafında proseslərin inkişafı necə görünür?

Siyasi şərhçi Şahin Cəfərli ABŞ və Rusyanın Suriya məsələsində anlaşmasını önməli hadisə sayır: "Əslində qarşı duran tərəflərin - Əsəd qüvvələri və müxaliflərin də bu atəşkəsə ehtiyacı var idi. Onlar en azı nefes dərmək, qüvvələrini yenidən qruplaşdırmaq üçün anlaşmadan yaranınmağa çalışacaqlar. Atəşkəsin uzunmüddətli olub-olmayacağı və problemin həllinə zəmin yaradıb-yaratmayağı isə siyasi müzakirələrin bundan sonrakı gedisindən asılı olacaq. Neticəsiz müzakirələr davam edərsə, hərbi əməliyyatların bərpası ehtimalı var. Çünkü atəşkəsə hər hansı real nəzarət mexanizmi yoxdur və tərəflərin asanlıqla bir-birini atəşkəsi pozmaqdə ittiham edərək ca-

vab tədbirlərinə başlaması mümkün oldu. Məsələn, Əsəd qüvvələri İŞİD-i və "Ən-Nüsra"ni bombalamak adı altında mötədil müxaliflər yenidən zərbələr endirə bilər. Bu halda qarşı tərəf də özünü müdafiə etmək üçün atəşə başlayacaq".

Ş.Cəfərliye görə, hazırlı vəziyyət münaqişə tərəflərini qane etmir: "Ölkenin texminin dördüncü hələ də müxaliflərin və terrorçu qrupların nəzərtindədir. Əsəd mümkin qədər çox əraziyə nəzarətini bərpa edərək, yekun siyasi həllin müzakirə olunacağı danişqlarda mövqelərini gücləndirmek istəyir. Mötədil müxaliflər son aylarda ərazi itkisine məruz qalıblar və onlar da ən azı, bu əraziləri geri qaytarmaqdə ma-

raqlıdırlar ki, danişqlarda şərt diktə edə bilsinlər. Müxalifləri dəstekləyən Türkiyə və Səudiyyə Ərəbistanı kimi önməli regional oyuncuların da mövcud durumdan məmənnun olması mümkün deyil. Rusiya və İran isə Əsədin daha da güclənməsində maraqlıdır. Göründüyü kimi, kifayət qədər qarışq, zid-

diyyətli bir durum yaranıb və belə bir vəziyyətdə hamını - həm bilavasitə döyüşən tərəfləri, həm də regional və global oyuncuları - qane edəcək həl formulunun necə tapılacağı müəmmalıdır".

Politoloğun fikrine, bu durumda hərbi əməliyyatların yeni mərhələsinin başlanması

o sırada sabiq prezident Mixail Saakaşvili Rusiya qazindan asılılığı haqlı olaraq, ölkənin suverenliyi və müstəqilliyyinə real təhlükə sayırlar - xüsusilə Kremlin bölgədə hərbi cəhdən gücləndiyi indiki məqamda.

Bu mənada Kaladzenin qarşidakı Bakı səfəri kulminasiya nöqtəsi sayıla bilər. Nazirin özü də səfərlə bağlı bildirib ki, bu və digər məsələlərə məhz Bakıya ziyarətindən sonra aydınlıq gələ bilər.

"Fevralın 29-də mən Azərbaycana sefər edəcəyim. Bakıda SOCAR rəhbərliyi və "Şahdəniz" konsorsiumunun nümayəndələri ilə görüşəcəyəm. Biz "Şahdəniz" qaz kəməri ilə əlavə qaz almağın mümkünüyüzəndə fəal şəkildə işləyirik. Çox nikbin ovqatdayıq və düşünürük ki, müəyyən anlaşma əl-

rimcə, danişqları sürekli bəşə vurmağı bacaracaq" - deyib nazir.

Bu xüsusda SOCAR-in təklifi bir yandan siyasi və coğrafi mənada "Qərb qapımız" sayılan Gürcüstani Rusiya asılılığından qurtarmaq üçün "xiłas kəməri" təsiri bağışlayırsa, başqa yandan, işgalçi Ermənistən Gürcüstana İrəvan qaz tədarükü üçün tranzit ölkə olmaq umidlərini birdəfəlik basdırır.

Yeri gəlmışkən, Tehran üzərində beynəlxalq sanksiyalar götürüldükdən sonra İrəvan son vaxtları bu qaz kəmərinin gələcəkde genişləndirilməsi hesabına İran qazının Avropaya nəqlində də tranzit ölkə olmaq arzularını gizlətmir. Bakı bu umidləri də basdırır bilər.

Odur ki, Azərbaycanın Gürcüstana atmaq istədiyi "xiłas kəməri" qonşu ölkə ilə yanaşı, şübhəsiz, özünün də strateji maraqlarına uyğundur və təqdiredicidir. Hər halda, "Qərb qapısı" bağlandı, Azərbaycanın da Rusiyadan asılılığı məsəlesi dərhal gündəmə gələcək, Qerbe istiqamətli bütütün strateji kəmərlər və layihələr təhlükə altına düşəcək. Ortaq təhlükə Azərbaycan və Gürcüstəndən indi heç vaxt olmadığı qədər bir yerdə olmağı tələb edir.

Katılırlaqla ki, hazırda Gürcüstanın təbii qaza olan ehtiyacının təxminən 90 faizi Azərbaycan qazı hesabına ödənir. Yerde qalan həcm isə Rusiya qazının Ermənistəna nəqlinə görə alınan tranzit xərcləri qarşılığında "Qazprom"dan alınır.

□ Analitik xidmət

Moskva indi yenidən beynəlxalq məsələlərin həllində mühüm rol oynayan böyük dövlət kimi qəbul olunur. Bu faktor hal-hazırda, mən deyərdim ki, Putin üçün Rusyanın konkret Suriyadakı maraqlarından da-ha önemlidir. Rusiya yeri gəldikdə Əsədi sata da bilər, yetər ki, beynəlxalq təcridi məruz qalmışın və onun azı, mövqeyi Qərb tərəfindən dinlənilsin, maraqları nəzərə alınsın".

Ş.Cəfərli sonda Rusiya ilə Qərb arasında Suriya məsələsi ilə bağlı yekun anlaşmanın olacaqına ümidi etdiyi dedi: "Suriyada Bəşər Əsədin perspektivi yoxdur və Rusiya ilə Qərb əvvəl-axırı bu məsələdə anlaşacaq. Yüz minlərlə vətəndaşının ölümünə, yaranmasına, şikət qalmasına, milyonlarla insanın qaçqına çevrilməsinə səbəb olan bir adamın bütün Suriyanın rəhbəri kimi qalması mümkün deyil. Suriya siyasetini tamamilə Əsədin getməsi üzərində quaran Türkiyə də bu məsələdə çox maraqlıdır və müxaliflərə dəstəyi artırmaqla yeni Suriyanın qurulması prosesində söz sahibi olmaq niyyətindədir. Lakin Suriyanın bölünməsi perspektivini də istisna etmək olmaz. Bu halda Aralıq dənizi sahilindəki ərazilərdə Əsədin rəhbərliyi ilə kiçik bir nusayı dövləti, ölkənin şimalında kurd dövləti, sünnilərin çoxluq təşkil etdiyi ərazilərdə isə başqa bir dövlətin yaradılması mümkün dərdir".

□ Cavanşir Abbaslı

AŞ PA prezidentinin sefərində hansı müzakirələr olacaq?

Eksertlər Pedro Agramuntun siyasi məhbəs məsələsini çözə biləcəyinə ümidi edirlər...

Fevralın 29-da Avropa Şurası Parlament Assambleyası (AŞ PA) prezidenti Pedro Agramunt Azərbaycana gələcək. Səfərin Martin 2-nə kimi davam edəcəyi gözlənilir. Avropa Şurasının Bakı nümayəndəliyindən "Turan" a bildirilək ki, sefər çərçivəsində Agramuntun ölkənin siyasi rəhbərliyi, deputatlar və vətəndaş cəmiyyətinin təmsilçiləri ilə görüşləri gözlənilir.

Eksertlər Pedro Agramuntun Azərbaycana sefərini və sefərdən gözləntilərini müsavat.com-a şərh ediblər. **Eksert Natiq Mirin** sözlərinə görə, AŞ PA prezidenti bir şəxsiyyət olaraq Azərbaycan ictimaiyyəti üçün tanış simadır: "Agramunt Azərbaycan hakimiyəti ilə müəyyən mənənədən münasibəti olan bir insandır. Baxmayaq ki, onun müəyyən istəyi ilə Azərbaycanın xeyrine ola biləcək Qarabağla bağlı son qətnamə qəbul olunmadı. Çünkü bu, qlobal səviyyədə razılıqlılaşdırılmışdı. Ancaq yənə də hər bir halda Azərbaycanda ictimai-siyasi, demokratik və hüquqi vəziyyəti öyrənmək üçün Agramunt Azərbaycana gəlir. Bu yönələtib ki, vətəndaş cəmiyyəti təmsilçiləri, eyni zamanda müxalif siyasi partiyalarla görüşməsi pis olmazdı. Ancaq bundan uzağa gedən nöticələr çıxarmaq doğru deyil. Çünkü Avropa Şurası, açığı, müəyyən prinsiplər üzərində qurulmuş olsa da, ikili standartla işleyən bir beynəlxalq qurum olaraq tənqidin. Bu baxımdan, Avropa Şurasına həddindən artıq ümidi bağlamaq Azərbaycan ictimaiyyəti üçün doğru olmaz. Bunun üçün Azərbaycan ictimaiyyəti özü aktiv olmalıdır. Xüsusi də vətəndaş cəmiyyəti və siyasi müxalif partiyalar aktiv olmalıdır. Çünkü heç bir ölkədə alternativlər güclü olmadıqda, hakimiyətlər islahatlar aparmaqdə maraqlı olmurlar. Ona görə də hakimiyəti bir növ bu cür müsbət yönələ islahatlara vadə etmək üçün vətəndaş cəmiyyəti və müxalif siyasi partiyalar güclü olmalıdır. Ona görə də biz özümüzə baxmalyıq. Yoxsa ki, Agramuntun gelişisi ilə Azərbaycanda hər hansı ictimai-siyasi, hüquqi vəziyyət dəyişəcək deyil".

Eksert Qabil Hüseynli ise qeyd edib ki, son vaxtlar Azərbaycanın qərbyönümlü siyasetində bir aktivlik hiss olunur: "Eynilə də Qərbin Azərbaycana diqqəti artmaqdadır. Məsələn, AŞ PA özünün bundan əvvəlki iclasında Azərbaycana qarşı erməni təcavüzkarlarının törediyi əməlləri əks etdirən iki maraqlı qətnaməni müzakirəyə çıxmışdır. Qətnamələrdən biri keçmədi. Məzmunu ermənilərin Azərbaycan torpaqlarına işğalçı kimi gelmələrinə siyasi qiymət verir və Azərbaycan torpaqlarının 20 faizinin işğal altında olması haqqında fikirləri sübuta yetirir. Zənimcə, AŞ PA-nın qış sessiyasında keçməyen qətnamənin, ola bilsin, yenidən səsvermesi təşkil edilsin. AŞ PA prezidentinin Bakı səfəri ilə həmin qətnamənin səsverməyə çıxarılması arasında əlaqə görürlər. Əlbəttə, məsələ tekce bununla əlaqəli deyil. Tabii ki, AŞ PA prezidentinin Azərbaycandan müəyyən tələbləri olacaq. Azərbaycanın AŞ PA-ya üzv olarkən üzərindən götürdüyü öhdəlikləri necə yerine yetirməsi ilə bağlı məsələ yəqin ki, gündəmə geləcək. Bu müzakirələr sırasında sözsüz ki, siyasi məhbəs məsələsi də gündəmə gelə bilər. Azərbaycanda demokratikləşmənin gedisi də gündəmə getirilə bilər. Bütövlükdə Azərbaycan-Qərb əlaqələrinin daha da inkişaf etdirilməsi perspektivləri də müzakire oluna bilər. Hesab edirəm ki, AŞ PA prezidentinin Azərbaycana gelməsi yaxşı eləmetdir. Avropanın bu məşhur qurumu ilə Azərbaycan arasında əlaqələrin yeni seviyyəyə qaldırılmasına xidmət edəcək. Azərbaycanla AŞ PA arasında problemlər yaranan məsələlərin də çözümüne təsir göstəracək".

Hüquq müdafiəçisi Novella Cəfəroğlu isə qeyd edib ki, fevralın 29-da Agramuntun görüşçəklər: "Mənəcə, onun gelişisi ölkədə siyasi məhbəs məsələsinə, problemin çözülməsinə köməklik edə bilər. Biz görüşdə siyasi məhbəs məsələsindən, həmcinin qeyri-hökumət təşkilatlarının problemindən danışacaqıq".

Səadət Bənəniyari isə qeyd edib ki, hüquq müdafiəçiləri bir saatlıq görüş zamanı bir çox məsələlərdən danışacaqlar: "Siyasi məhbəs məsələsini müzakira edəcəyik. Azərbaycanla bağlı qətnaməyə vəto qoyulması barədə fikir mübadiləsi aparacaq. QHT-lərin problemindən danışacaqıq. Nəzərdə tutduğumuz bir neçə mövzu var ki, onlarla bağlı danışacaqıq".

□ Röya RƏFIYEV

Xocalı və xalqımız - soyqırımdan 24 il sonra

Fevralın 26-da Xocalı faciəsinin 24-cü ildönümü ilə əlaqədar Xətai rayonundakı "Ana Harayı" abidəsi ziyaret edilib. Abidə öününe qərənfil dəstələri və əkililər düzüldüb. Həlak olanların xatirəsi sükutla yad edilib.

İlk olaraq "Xocalı" abidəsini Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev ziyarət edib. Prezident abidənin öününe əklil qoyub, faciə qurbanlarının xatirəsinə ehtiramını bildirib. Ziyarətdə baş nazir Artur Rasizadə, Milli Məclisin sədri Oqtay Əsədov, Prezident Administrasiyasının rəhbəri Ramiz Mehdiyev, Azərbaycanın birinci xanımı, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyeva, dövlət və hökumət nümayəndələri, Milli Məclisin deputatları, nazirlər və qırğından xilas ola bilmiş Xocalı sakınları iştirak ediblər. Anım mərasiminin iştirakçıları abidənin öününe qızılqullar, qərənfillər düzüblər.

Bir müddət sonra ziyallar, siyasi partiyaların liderləri, ictimaiyyət nümayəndələri, məktəb şagirdləri, habelə sade vətəndaşlar abidə öününe gül dəstələri düzərək, faciə qurbanlarının ruhuna dualar oxuyublar.

Qeyd edək ki, 1992-ci il fev-

ralın 25-dən 26-na keçən gecə erməni hərbi birləşmələri Rusiya yanın 366-ci motoatıcı alayının köməyi ilə Xocalı şəhərini işğal edib.

Şəhərə hücumda həmçinin mayor Ohanyan Seyran Mışeqoviçin komandanlığı altında sovet ordusunun 366-ci alayının 2-ci batalyonu, Yevgeni Nabokixin komandanlığı altında 3-cü batalyon, 1 sayılı batalyonun qərargah rəisi Çitçyan Valleri İsayeviç və alayda xidmət edən 50-dən artıq erməni zabit və giziri iştirak edib ("Xocalı'nın işğalına dair istintaq materiallarından").

Mühəsirəyə alınan şəhərin 2500 sakini xilas olmaq üçün Ağdam istiqamətində hərəkət edib. Lakin pusquda dayanan ermənilər dinc sakınları gülləbaran ediblər. Faciə nəticəsində 63-ü uşaq, 106-şı qadın, 70-i qoca və qarşı olmaqla, 613 Xocalı sakini qətlə yetirilib, 8 aile tamamilə məhv edilib, 25 uşaq

hər iki valideynini, 130 uşaq valideynlərindən birini itirib. 76-sı uşaq olmaqla, 487 nəfər yaralanıb. 1275 nəfər esir götürürlüb. Girov götürürlənlərdən 150 nəfərinin, o cümlədən 68 qadın və 26 uşağı taleyi bu günədək məlum deyil.

Rusyanın "Memorial" hüquq-müdafiə mərkəzinin məlumatına əsasən, dörd gün ərzində yalnız Ağdama Xocalıda qətlə yetirilmiş 200 azərbaycanlıının meyiti getirilib, onlarla meyitin təhqiqə məruz qalması faktı aşkar edilib. Ağdamda 181 me-

yit (13-ü uşaq olmaqla 130 kişi və 51 qadın) məhkəmə-tibbi ekspertizadan keçirilib.

Rəsmi hesablamalara görə, qanunsuz erməni silahlı birləşmələri tərəfindən Xocalı şəhərinin işğal edilməsi ilə əlaqədar dövlət əmlakının və xüsusi mülkiyyətdə olan əmlakın məhv edilməsi, talan edilməsi ilə bağlı Azərbaycan dövlətinə və vətəndaşlarına 140 milyon manatdan (təxminən 170 milyon ABŞ dolları) artıq ziyan vurulub.

□ Məhəmməd TÜRKMƏN
Fotolar müəllifindir

Xocalı faciəsinin baiskarı Ayaz Mütəllibovdur?

Elçibəy iqtidarı da qətlialı bağlı sərt tənqidlərə məruz qalır

İsgəndər Həmidov: "Yaramazların bizi gözdən salmaq üçün dedikləri sözlərdir"

Pənah Hüseyin: "Məsələdən siyasi yondə istifadənin əleyhinəyəm"

Xocalı faciəsinin 24-cü ildönümü də arxada qaldı. 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə baş verən qətlialı bağlı həmin dövrə prezident olan Ayaz Mütəllibova qarşı indiye qədər səsləndirilən ittihamlar səngimək bilmir. Eks-prezident faciənin baiskarı kimi daim tənqidlərə məruz qalır.

Hadisə ilə bağlı ittihamlardan biri də Ayaz Mütəllibovdan sonra hakimiyətə gelən AXC-Müsavat hökuməti ilə bağlıdır. Elçibəy iqtidarı həmin vaxt daxildə qarşılaşlıq yaradaraq, hakimiyət savası aparmanın günahlandırılabilir. Doğrudur, Xocalı faciəsindən ayalar sonra Elçibəy hökuməti iqtidarı olub. Amma bu amil də ittihamların qarşısını almağa kömək etməyib.

Elçibəy hökumətinin **daxili işlər naziri olmuş İsgəndər Həmidov** Mütəllibov hakimiyətinin günahının Xocalının müdafiəsini təşkil etməmək olduğunu söyleyib. Onu da qeyd edim ki, Ayaz Mütəllibov sehhəti ilə bağlı olaraq, özü istəfə ərizəsi yazmışdır. Yəni faciədən sonra biru hakimiyətdən uzaqlaşdırmaq üçün cəhdərətən cəhdərətən etmədi. Reallıqda

Ayaz Mütəllibov

ki, Xocalı soyqırımanın Mütəllibov iqtidalarının getmesində və bizim hakimiyətə gəlməyimizdə rolü oldu. Amma heç bir azərbaycanlı böyük bir faciənin fonda hakimiyətin dəyişməsini istəməz. Bu, insanlıq olmaz".

AXC-Müsavat iqtidalarının baş naziri Pənah Hüseyin daxilə Xocalı faciəsi ilə bağlı siyasi çalarlar axtarmağın əleyhina olduğunu bildirdi: "Bu hadisə tərətməsində ermənilər, onların arxasında dayanan xarici hədərlər, konkret olaraq, bu hadisənin iştirakçıları olan Rusiya

həbiciyinə qəzəb və nifret hissini olmasının tərəfdarıyam. Bu gün daxildə səbəblər axtarmaq, bu məsələdən siyasi yondə istifadə edilməsinin əleyhinəyəm".

Qeyd edək ki, Xocalı faciəsində 613 nəfər həlak olub. Onlardan 63 nəfəri uşaq, 106 nəfəri qadın, 70 nəfəri qocadır. Faciə nəticəsində 8 aile tamamilə məhv edilib, 25 uşaq valideynlərindən birini itirib, 130 uşaq valideynlərindən birini itirib, 487 nəfər yaralanıb, 150 nəfər itkin düşüb.

□ Cəvənşir Abbaslı

Uzun illerdir Azərbaycan müxalifəti daxilində xoşagalmaz bir tendensiya yaramıb. Demokratik düssərgəni təmsil edən siyasi qurumlar birlikdə olanda da, ayrı fealiyyət göstərəndə də daim aralarında intriqalar olur. Əsas hədəf olan hakimiyətə gəlmək qalır kənarda, siyasi qurumlar bir-birilərinin üzərində üstünlük qazanmaq uğrunda çarpışırlar.

İster bir blok, yaxud birlik daxilində olsunlar, isterse də müxtəlif blok ve birliklərə olsunlar, fərqi yoxdur, narazılıq daim mövcuddur. Sanki bu amil olmadan müxalif camee fealiyyət göstəre bilmir. Müxalif birliklərin süquta uğramalarına, uğur qazanmamalarına səbəb mehz bu amil olub.

"AĞ blok"un təsisçisi Tural Abbaslı müxalifətdaxili intriqaların daim yaşıandığının heç kəsə sərr olmadığını qeyd etdi: "Müxalifət daxilindəki narazılıqlar bəzən dağdırıcıq həddinə çatır. Xalq və siyasi kəsim tərefindən bu, reallıq kimi qəbul olunur. Normal dövlətlərdə siyasi qurumlar arasında olan narazılıqlara anlayışla yanaşıdır. Çünkü o dövlətlər demokratik mühitdə fealiyyət göstərirler. Amma bu məsələdə ölkəmiz fərqli olmalıdır. Necə ki, hakimiyət digər dövlətlərdəki iqtidarlardan fərqlidir. Azərbaycanda uzun illerdir demokratik olmayan bir iqtidar var. Hakimiyət özünü qoruyur, amma müxalifət ölməmiş ayının dərisi uğrunda mübarizə aparır. Müxalifətin uğursuzluqları da bu məsələni daim gündəm edir. Müxalifət artıq uğur qazanmağayağı görür və daxilindəki rəqabət hissini digər siyasi qu-

Müxalifət bir olanda da, ayrı olanda da didisir...

Sərdar Cəlaloğlu: "Əli Kərimli hakimiyəti şəxsi malı hesab edir"

Tural Abbaslı:
"Müxalifət ölməmiş ayının dərisi uğrunda mübarizə aparır"

rularla intriqalara yöneldir. Bəzi müxalifət liderləri 90-cı ilərdə hakimiyətdə olduqları zaman şəxsi müstəvidə aralığında yaranan narazılıqları bugün kimi gətirib, siyasi müstəviyə çıxarırlar. Amma xalqın indiki vaxtında şəxsi maraqları öne çəkmək heç də yaxşı görünür. Belə davam edərsə, müxalifət heç vaxt uğur qazanmayıcaq".

ADP sədri Sərdar Cəlaloğlu hesab edir ki, bu intriqaların kökündə uzun müddət nailiyət qazanmamaq danışır: "Siyasi qüvvə uzun müddət uğur qazanırsa, sonunda daxilində ziddiyətlərin baş qaldırmasına səbəb olur. Uğursuluğun səbəbi başqa amillərdə, qüvvələrə axtarılır. Neticədə ittihamlar baş qaldırır. Hazırda nailiyətsizlik sindromunun en çok yaşıandığı qurum AXCP-dir. Bunun başında şəxsən Əli Kərimli dayanır. Konkret olaraq, o, öz etrafında şəxsiyyətərəfətli qrupu formalasdır. Özündən başqa yerdə qalanları satqınçılaşdır, hakimiyətə işləməkdə günahlandırır. Müxalifət daxilində cərəyan edən intriqaların başında o dayanır. Sosial şəbəklərdə 10-15 nəfərdən gəndən ibarət təbliğat maşını qurub. Facebookda müxtəlif adreslər açılır. Müxtəlif şəxslərin adından Isa Qəmber, Sərdar Cəlaloğlu, eləcə də, Əli Kərimlinin barmağını tuşlaşdırı müxtəlif şəxslərə qarşı qara piar kampaniyası aparılır. Bizim partiyada nailiyətsizlik sindromu ilə bağlı qabaqlayıcı tədbirlər görülür. "Heç vaxt hakimiyətə gələcəm, səni

filan yerə vəzifəyə təyin edəcəm" kimi fikirlər deməmişəm. Amma AXCP tamam fərqlidir. Dünyanın bir yerində her hansı bir hadisə baş verən kimi, Əli Kərimlinin partiyasının üzvləri onun prezidentliyindən danışırlar. Yaxud ABŞ səfiri və digər bir ölkənin nümayəndəsi Kərimli ilə görüşən kimi cəbhəçilər hakimiyətin ona verildiyi fikrini yayırlar. Bizim Suraxanı təşkilatının sədri AXCP-yə keçdi. Keçidiy gündən həmin rayonda olan üzvlərimizə deyir ki, Kərimli bu gün-sabah hakimiyətə gəlir, AXCP-yə keçir. Öz üzvümüz olan şəxsin dedikləridir. Amma mən üzvlərimə başqa şəyər deyirəm. Hakimiyətə gəlməyin asan olmayacağı deyirəm. Təessüf ki, bəzən üzvlərim məni düzgün anlamırlar və baş verənlərdə məni günahkar görürler. Bunları elmi şəkildə başa düşürəm. Siyasi qüvvələrdə elmi aşılama zəifdir. Əli Kərimli hakimiyəti şəxsi malı hesab edir. Başqa kimse hakimiyətə iddia edən kimi, satqınçılaşdır ittiham edir. Neticədə bə kimi intriqalar ortaya çıxır".

□ Cavanşir ABBASLI

Amma təsəvvür edin, bir il bundan önce Rusiya ilə Türkiye arasında müharibə başlayacağı fikri ağlımızla gəldərdim? Hədəsələr sürətlə elə inkişaf etdi ki, bu gün biz Rusiya-Türkiye müharibəsinin reallığından danışırıq. Nəzərə almaq lazımdır ki, Türkiye ilə müharibə NATO ilə müharibə deməkdir. Aydınır ki, NATO Türkiye-Rusya savaşına seyrçi qalmayacaq. Amma ABŞ NATO-dakı komandanın vəsitişə Rusiyaya növbəti xəberdarlıq üvanılayır ki, sənin şiltaqlıqlarına artıq dözmək fikrində deyilik".

E.Şahinoğlu onu da dedi ki, diplomatik və əsəb savaşında Rusyanın qalib çıxa bilmesi mümkün deyil: "Rusyanın özü daxildən zəifləyir. Keçən il bu vaxtlar 21 rubl 1 dolları idisə,indi 90 rubl 1 dollardır. Həyat şərtləri getdikcə ağırlaşır. Rusiya Amerika ilə ayaqlaşa bilməz. Rusyanın xaricdə cəmi 3-4 hərbi bazası varsa, ABŞ-in bütün dünya üzərində yüzlərle bazası var. Ona görə bu böyük hərbi maşını saxlamağa maliyyəsi var. Bu maliyyə, resurslar Rusiyada yoxdur. Rusiya yalnız hərbi maşını bir az gücləndirir və hamiya hədə-qorxu gəlməyə çalışır. İndi də növbə keçib ABŞ-a. Qarşılığında ABŞ-dan NATO komandanının dili ilə xəberdarlıq alır. Bu gedisi Kreml Rusiyani uğuruma aparır. Bu gedisət Rusiyada mərkəzdən qazma meyllərini gücləndirebilər".

□ E.SEYİDAĞA

"Yüksək endirimlə kitab satırıq, cünki..."

Nigar Köçərli: "Devalvasiyalar kitab satışına ciddi və olduqca mənfi təsir göstərib"

Bir müddətdir ki, paytaxtda endirimli kitab aksiyaları təşkil edilir. Kitablar 50, hətta 90 faiz endirimlə oxuculara təklif edilir. "Əli və Nino" Kitab Evinin keçirdiyi aksiyalara maraqlı da var. Kitab mağazaları şəbəkəsinin rəhbəri Nigar Köçərli aksiyaların daha çox kitab satışının kəskin azalması səbəbindən keçirildiyini bildirir. Onun sözlərinə görə, devalvasiyalar kitab satışına ciddi və olduqca mənfi təsir göstərib. Üstəlik, ilin əvvəlində idxal olunmuş kitaba əlavə dəyər vergisinin tətbiqi bu sahədə durumu ağırlaşdırıb:

"Vəziyyət gərgindir. Ümumi satış 30-35 faiz azalıb. Paytaxtda otən il bir neçə dükanımızı bağlamışq. Gəncədə dükanımız vardi, 2 ay əvvəl bağlanıb. Düşünürəm ki, bu il daha bir neçə dükan bağlanıb. Böhrana görə vəziyyət çox gərgindir. Keçən ilin avqust-sentyabr aylarından bunu kəskin şəkildə hiss etməyə başladıq. Düşünürük ki, vəziyyət getdikcə də pis olacaq. Ona görə yüksək endirimlər edirik, bu da, təbii ki, bizə ziyanı. Gözləniləndən çox yaxşı oldu, müsbət qarşılındı, çox adam gəldi. Fikirləşdik ki, belə kampaniyaları tez-tez təşkil edək, axı bizim oxucumuz tələbələrdir, onları da maliyyə vəziyyəti, təbii ki, yaxşı deyil. Demək olar ki, ziyan işləyir. Təsəvvür edin, 30 faiz üstüne qoyulan kitab 90 faiz endirimlə satılır. Ancaq həm də düşünürəm ki, bir il sonra indiki satış faizi təkərələrə şükr edəcəyik, dəha çətin olacaq. Sonuncu dəfə 14 fevral üçün kampaniya təşkil etdik. İndi martın 1-dən böyük endirimlər gözənlər. Mağazalarımızda yənə endirim olacaq. Üstəlik, biz tez-tez yarmarkalar təşkil edirik ki, buraya yəni bir oxucu kütləsi gelir. ƏDV-nin tətbiq olunması bu sahədə olan problemlərimizi artırıb. Kitab satışında vəziyyətin daha pis olacağını düşünürəm".

Qeyd edək ki, N.Köçərli bir müddət əvvəl Nəsimi Rayon Polis İdərəsində rəis Musa Musayev tərəfindən təzyiqə məruz qaldığını iddia etmişdi. DİN isə bunu təkzib edib. N.Köçərli bununla bağlı bildirir ki, yenidən məsələ ilə bağlı dövlət başçısı İlham Əliyevə müraciət edib: "Müraciətimə cavab gözləyirəm. Otən ilin sentyabrında nəşriyyatdan 13 min manat oğurlanıb, hələ də tapılmayıb. Prezidentə şikayət etdim. İş görməyən qurumlar dövlət başçısına müraciət dən narahat oldular. Bu, onlara xoş gəlmədi. Məsələ ilə bağlı yenidən prezidentə müraciət etmişəm. Məhkəməyə müraciət etmək barədə fikirləşirəm. Bu ölkədə iş adımı olmaq çətindir. Xüsüsən nəzərə alsaq ki, heç vaxt işləmə bağlı rüşvet ödəmirəm, bu, mənim vətəndaş mövqeyimdir. Bütün strukturlar rüşvet istəyir, gömrükden tutmuş digərləri. Rüşvet vermədən işləməkse çox çətindir. Amma bu hadisə mənənə çox pis təsir etdi..."

□ Röya RƏFİYEVƏ
Fotolar müəllifindir

NATO komandanının Rusiyaya hücum xəbərdarlığı

Elxan Şahinoğlu: "NATO-nun Avropadakı komandanının Rusiyani hədələməsi əslində onun öz fikri deyil"

Elxan Şahinoğlu

Bununla bəyan edilir ki, Rusiya yənə də qırmızı xətti aşşa, qarşısında daha böyük gücləri, NATO-nu görecək".

Eksperin fikrine, NATO komandanının mesajı xarakterli bəyanatı o demək deyil ki, səbah ABŞ-la NATO və Rusiya arasında müharibə başlayacaq: "Bu, çox dəhşətli müharibə olardı və nüvə müharibəsinə gətirərdi. Əslində bu gün üçün məsələn təsəvvür etmirmə ki, Rusiya ilə NATO və ABŞ arasında böyük müharibə başlayacaq".

Qeyd edək ki, Bridlav yanvarın sonunda hazırladığı strategi hesabatda Rusiyani başlıca təhdid kimi deyərləndirmişdi.

Bəs NATO-nun Avropadakı Birleşmiş Silahlı Qüvvələrinin baş komandanlığının rəhbəri səviyyəsində "Rusiyaya hücum edə bilərik" bəyanatı, sadəcə, də bu mesaj çox ciddi mesajdır.

Zorlama xəbərlərini yayaq, yaymayaq?

Mediani zaman-zaman qınaq obyekti nə tuş gotırın məqamlardan biri də zorlama xəbərlərinə yer vermişdir. Bir çoxları düşünür ki, "ata qızını zorladı", "qayınata gəlininə sataşdı", "yeniyetməni məktəbdə zorladılar"... tipli xəbərlər cəmiyyətdə bu tip hadisələr qarşı getdikcə immunitet yaradır. Neco deyərlər, insanlar üçün bu olaylar adiləşir, bəziləri üçün hətta stimul da yaradır.

Bu, bir çox hallarda medyanın kənar adamların gəldiyi qənaət olur. Amma bəzən media nümayəndələri arasında da belə düşününər üzə çıxır.

Bugündə kulis az dərgisinin baş redaktoru Qan Tural bu mövzu ilə bağlı fərqli mövqə sergiləyib. Hemkarımız yazib ki, 25 yaşlı oğlanın anasını zorlaması barədə bəzən media orqanlarında xəbərin çapına hüquqi qadağalar olmasa da, burda ince nüanslara diqqət etmək lazımdır: "Amma bəzən media etikası? Bu xəbər üreyimizi bulandırmaqdan başqa nəyə yayarı?" İnsanları eəsəbin korlamaq, həyatdan iyrəndirmek üçün müştərək edirlər. Hüquqi qadağa yoxdursa bəle, bu cür xəbərlərə daxili qadağa qoyulmalıdır. Və hər bir oxucu

Xalid Kazimli: "Media həmisi ayıq-sayıq olmalı, tiraj gətirib-gətirməməsindən asılı olmayıaraq bu cür xəbərləri yaymalıdır"

da fərdi məsuliyyətini anlamalı, bəle xəbərləri ne oxumalı, nə da sosial şəbəkələrdə paylaşmalıdır".

Media ekspertleri və media qaydaları isə bunun əksini deyir. Belə ki, əsas məqam buradakı peşəkarlıqla bağlıdır. Yeni səhəbət xəbərin çatdırılmasından daha çox, onun necə çatdırılmasından gedir. Belə ki, məlumatı yayan

Qan Tural: "Bu xəbər üreyimizi bulandırmaqdan başqa nəyə yayarı?"

media orqanı onun əsas yükünü çatdırmalıdır. Ekspertlər bir qayda olaraq bildirirlər ki, zorlama xəbərlərində özəl həyat məqamlarını əks etdirən məlumatları o vaxt vermək mümkün ki, bunlarsız o xəbəri anlaşılmaz məmkün olmasın. Media kurallarına görə, bəle xəbərlərin açıq-aşkar verilməsi qeyri-peşəkarlıqdır, peşəkarlığın pozulmasıdır.

Bir çox hallarda isə medianı zorlama xəbərlərindən tiraj, İP yığmaqda ittihəm edirlər. "Oxucu yığmaq üçün zorlama xəbərlərini qəsdən yayırlar" deyənlərdən fərqli olaraq, redaktorlar məsələye daha konseptual yanaşır. Musavat.com saytının vəb redaktoru Xalid Kazimli hesab edir ki, bu cür başlılı xəbərlərin daha çox oxunması bir fakt olsa da, bunda jurnalistlərin hər hansı məsuliyyət payı yoxdur: "Bilmirəm, insan sürürunun hansı psixoloji qatı ilə bağlıdır, amma bu xəbərlər çox oxunur, tiraj toplayır. Bu xəbərlərin mediada yer almasının nəyi pisdir? Oxucu maariflənir, bunun qarşısının alınması üçün nəticə çıxarır. Anlayır ki, gecə parkda tek başına gəzmək olmaz. Uşaqlarına daha ciddi nozər edir, ehtiyatlı olur. Yeni bu xəbərlər insanları ehtiyatlı olmağa sövg edir ki, bunda da mənfi cəlalar yoxdur".

X.Kazimli həmçinin dedi ki, media bu cür xəbərləri özü təşkil etmir, sadəcə, bu cür xəbərlərə güzgü tutur, onu göstərir: "O ki qaldı bu cür xəbərlərin, cinayetlərin populyarlaşmasına, hamı bilir ki, kiməsə qarşı zorakılıq edilənlər tutulur, cəzalandırılır. Heç türmədə də onların başını sığallarırlar. Əksinə, on ağrın münasibətlə üzləşirlər. Cinayet Meccləsində də onların əməli ciddi məsuliyyətə cəzalandırılır. Polislər, hüquq-mühafizə orqanları da bu hadisədən keçmirlər, hər hansı güzəştən səhəb gəde bilməz. Bir princip var - bu hadisə ört-basdır edilmiş. Oxucu oxuyunda ki, zorakılıq edən şəxs tutulub, bili ki, məsuliyyətdən yaxa qurtarmaq olmaz. Mənçə, bu məsələdə media həmisi ayıq-sayıq olmalıdır. Tiraj gətirib-gətirməməsindən asılı olmayıaraq, bu cür xəbərləri yaymalıdır".

□ Sevinc TELMANQIZI

Bakıda tikinti şirkəti bir mənzili 3 nəfərə satıb

Onlarla vətəndaşı aldadan şirkət məsuliyyətdən boyun qaçıır

yırlar.

Mənim tələbim budur ki, ya verdiyim 65 min dolları geri qaytarıslar, ya mənziliyi versinlər, ya da eyni binada satılmayan boş mənzillərdən birini versinlər. Mən 3 otaqlı mənzil almışam. Mənənəncaq eyni kvadratda veriləcək mənzil sərf edir. Aidiyyəti qurumlardan bu cür problemlə rastlaşan insanlara yardım etməsini, dələduzların isə cəzalandırılmasını xahiş edirik".

Hazırda "Xudafərin" MMC-nin direktoru İlham adlı şəxsdir. Direktorla əlaqə saxlaşdır. Saytımıza açıqlama verən şirkət rəsmisi bunları dedi: "Mən bu vəzifəyə yeni təyin olmuşam. Mənənənbi hadisələrdən xəbərim yoxdur".

- Siz şirkətin direktorusunuz. Şirkətdə baş verənlər dən, bir mənzilin 3 nəfərə satılmasından məlumatınız yoxdur?

- Məlumatım yoxdur. Araşdırma gedir. İnşallah, yaxşı olacaq.

- Zərərəkmiş şəxslərin problemləri necə həll ediləcək? Onların pulları geri verilecəkmi? Yoxsa başqa mənzil təklif edəcəksiniz?

- Mən bilmədiyim şey barəsində danişə bilmərəm.

□ Məmməd TÜRKMƏN

□ Fotolar müəllifindir.

Şirkətin məsul şəxslərinə bununla bağlı müraciətlər etsem de, onlar min cür bəhanə gətirərək problemdən yayınırlar. Biz evin alış-verişini Azər Xəlilov adlı şəxslə etmişik. Həmin adam hazırda azadlıqdadır.

Bina 2001-ci ildən tikilməyə

başlayıb. Lakin hələ də tam təhvil verilməyib. Bir neçə ailə artıq binaya köçüb və yaşayır. Hazırda şirkət tərəfindən heç bir iş görülmür. Sakinlərin öz aralarında yiğdiyi pulla təmir işləri aparırlar.

Korrupsiya qarşı Mübarizə idarəsinə də müraciət etmiş. Şirkətin rehbəri həbsdədir. Amma mühəsib və təsisçisi həbs edilməyib. Onlar da bir mənzilin bir neçə adama satılmasına görə məsuliyyət daşı-

Ziyarət mövsümü, press-reliz yağışı

Samir SARI

E əlamətdar günlər var ki, həmin gün sayt administratorları, qəzet redaktorları press-reliz çıxardanın yeddi arxa dönəninə söyülər.

O səbəbdən ki, onların elektron ünvanları press-reliz atəşinə tutulur. Ölkədəki onlara ictimai-siyasi, bəzən isə kommersiya-filan qurumları press-relizlər göndərir, saytda, qəzetdə dərc olunmasını isteyir, bəzən xahiş, bəzənsə hətta tələb edirlər.

Elsə olur, eləvə göstərişlər də verir: "Xəbəri dərc edəndən sonra linkini e-mail ünvanıma atın". Baş üstə, ona sözdür? Allah bizi size mirzə yaradıb.

O press-relizlərdə ictimaiyyət üçün maraqlı bir şey olسا, nə var ki, adam sevə-sevə verə, hələ onları göndərənə minnətdarlıq da edər ki, sağ olun, bizi informasiya-sız qoymursunuz.

Ancaq iş ondadır ki, press-relizlərdə xəber adına bir maraqlı setir olmur. Hansısa kollektiv bir abidəni ziyarət edib. Nə olsun? Gediblər, abidənin öünüə gül dəstəsi qoymular, mərhuluların xatirəsini anıblar, bildikləri qədər dua oxuyub dağılıblar.

Hələ əzəl başdan bu məzar üstə dua oxumaq məsələsinə deyinim. Ziyarətçilərin çoxu yalandan əlini havada kitab kimi tutur. Bəziləri isə bunu da bacarmır, əllərini elə tuturlar, sanki ovuclarındakı suyu indicə üzlərinə çırpa-caqlar. Əslində isə onların dua adına bildikləri bircə "fatihə" surəsidir, pozuq ərəb dilində "qülfü vallahi əhəd, allahu səməd" deyib canlarını qurtarırlar, bu da olur dua oxumaq. Əsas məsələ şəkil çəkdirməkdir. Şaqqasaq.

Heç şəkil çəkdirməklə də məsələ bitmir. Xalq bu ziya-rətdən xəber tutmalıdır, o şəkilləri görməlidir, ziyarətçilərin kimlərdən ibarət olduğunu bilməlidir. Ona görə də zi-yarətçilərdən birinin çəkdiyi fotosəkillər başqa birinin yazdığı informasiya metni ilə səncaqlanır və tezliklə saytlarla, qəzetlərin elektron ünvanlarına göndərilir.

Press-relizlərə baxırsan, hamisinin mətni bənzərdir, göndərənlərin ünvanına, statusuna zənd edirsən və mat qalırsan, görürsən ki, onların təşkilatlarını özlərindən başqa tanıyan yoxdur. Fikirleşirsen ki, rəhmətliyin oğlu, axı sənin abidə ziyarətin nə vacib hadisədir və ictimaiyyət nəyə görə bundan xəber tutmalıdır. Əger xalq sənin ziyarətin barədə informasiya almasa, nə itirəcək, yaxud xalq bu informasiyanı əldə etse, sən nə qazanacaqsan?

Bəziləri müdrik-müdrik düşünür ki, bu cür kütlevi zi-yarətlərdə iştirak etməklə ve onu ictimaiyyətə duyurmaqla ciddi iş görürər, vacib siyasi xallar yığırlar və bu, onların populyarlaşmasına, müəyyən dairələrdə tanınmasına rəvac verir.

Bu, o deməkdir ki, həmin kollektivlər, qruplar qatıldıqları mərasimlərdən, ziya-rətlərdən ictimai-siyasi dividentlər güdürlər. Məqsəd nə dərəcədə vətənpərvər olmağı göstərməkdir. Əsl niyyət şəhidlərin, qurbanların xatirəsini yad etmək deyil, patriotluq nümayishi yarışına qoşulmaqdır, şəkil çəkdirib press-reliz yamaq, sonra da dəst-tanış saytlara yollayıb o xəberlərin yayılmasını təşkil etməkdir.

Hələ bu harasıdır ki. Ötən il Türkiyədə Soma kömür mədənində baş vermiş qəzada 300 şaxtaçı helak olanda prezident Güllə, baş nazir Ərdoğana şəxsən başsağlığı verənlər, redaksiyalara press-reliz göndərənlər vardi, a kişi. Sanki bunlar Ərdoğan və Güllə əsgər (tələbə) yoldaşları olublar, başsağlığı verməsər, ayıb olacaqmış, abilər inciyəcəkmış.

Biri vardi, sıradan bir adam idi, israr edirdi ki, onun başsağlığını saytda dərc edək. Deyirdik, qardaş, başsağlığı verirsən, yaxşı edirsən, göndər Ankaraya, Çankaya köşküne, biz bunu çap eləsək də, Anadolu türkçəsində olmadığından Gül onu oxuyub başa düşməyəcək. Adam direşmişdi, deyirdi, yox, siz başsağlığınızı verin. Axırdı gördü, biz də direşmişik, başsağlığı metnini vermirik, dedi, "siz onszu da çoxdan satılmışınız, sizi ifşa edəcəyəm".

Beləcə, durduğumuz yerdə başımıza iş açdıq. Hərgah Güllə ünvanlanmış başsağlığı mesajını versəydik, adam bizim satılmış olmamış faktına göz yuma bilərdi.

Xüles, 20 Yanvar və 26 Fevral ziya-rətlərinin press-relizlərini birtəhər yola verdik, qarşidan 31 Mart gəlir.

Azərbaycanda neft dövrü “qara qızılı” dünya bazarındaki qiymətinin keşkin olaraq bir neçə dəfə azalması ilə başa çatdı. Artıq postneft dövrü başlayıb və Azərbaycan qeyri-neft sektorunu, yeni sənaye və kənd təsərrüfatını inkişaf etdirməyi qarşısı-na məqsəd qoyub.

Bəs görəsən, Azərbaycanın neft-qaz ölkəsindən sənaye və kənd təsərrüfatı ölkəsinə çevrilməsinə şərait və imkanlar var mı?

İqtisadçı ekspert Natiq Cəfərli “Yeni Müsavat” açıqlamasında bildirdi ki, Azərbaycanda kənd təsərrüfatının inkişafı və ölkənin aqrar ölkəyə çevrilmesi üçün potensial var: “Bunun üçün Azərbaycanın tarixi yaddaş var. Sovetler dövründə Azərbaycan Rusyanın ərzaq bazarında dominant rol oynayan ölkə olub və kənd təsərrüfatı məhsullarının ixracatında həmişə öndə olub. Şərait de var, tarixi yaddaş da var, sadəcə, inidiki reallıqlarda bir çox islahatlar aparılmışdır. Bu sahədə köklü dəyişikliklər etmek lazımdır ki, fermərlər üçün də, vətəndaşlarımız üçün də stimullaşdırıcı proqramlar olsun və onlar kənd təsərrüfatının inkişaf etdirilməsində maraqlı olsunlar. Bu stimullaşdırma proqramlarının fəlsəfəsi və yanaşması kökündən dəyişdirilməlidir. Çünkü Azərbaycanda stimullaşdırma tədbirləri ekinən ərazinin sahəsinə görə aparılır. Bu isə kökündən yanlış bir yanaşmadır və korrupsiyaya yol açdır. Əsasən də taxilçilik sahəsi ilə bağlı rəqəmlərin şirişdilməsinə yol verildi”.

Ekspert vurğuladı ki, bölgələrdə icra nümayəndələrinin,

Azərbaycan sənaye və kənd təsərrüfatı ölkəsinə çevrili biləcəkmi?

Natiq Cəfərli: “Bir neçə istiqamətdə sürətlə qərarlar qəbul olunsa, qısa zamanda çox ciddi effekt verə bilər”

merlər müəyyən güzəştlər almışdırlar”.

Natiq Cəfərli bildirdi ki, fermərlərin dövlət satınalmalarında iştirakı təmin edilməlidir: “Azərbaycan dövləti ordu üçün her il kifayət qədər ərzaq ehtiyatı alır. Bu satınalmalarda kicik və orta sahibkarların iştirakı təmin edilməlidir. Məhsullar on-

lardan alınmalıdır və onlara müqavilələr bağlanmalıdır ki, ordumuzun ehtiyacları ödənilə bilsin. Bununla bağlı vaxtında ödənişlər olunsa, fermərlər üçün çox böyük bir stimul yaranacaq ki, daha çox məhsul istehsal etsinlər. Lakin bu sahəyə ciddi ictimai nəzarət de lazımdır. Bir neçə istiqamətdə sürətlə

qərarlar qəbul olunsa, qısa zamanda çox ciddi effekt vere bilər”.

İqtisadçının sözlərinə görə, kənd təsərrüfatının inkişaf üçün fermərlərin ucuz və uzunmüddətli kreditlərə çıxış imkanları təmin olunmalıdır: “7-10 illik kreditlər verilməlidir, ilk illərdə faizlər hesablanmışdır, sonrakı illərdə isə çox aşağı dərəcələrə hesablanmışdır. İsrailde bu metoddan istifadə olunur, Türkiyədə “Ziraət” bankı vasitəsilə bundan istifadə olunur. Bir neçə istiqamət var ki, hökumət bununla bağlı addımlar atmalıdır. Ancaq hełə ki biz hökumət tərefindən hər hansı addımin atıldıqının şahidi deyilik. Artıq mart ayı və ekim mövsümü başlayır, lakin bu sahədə hər hansı ciddi qərarlar alınmayıb.

N.Cəfərli onu da qeyd etdi ki, Azərbaycanın sənaye ölkəsinə çevrilmesi iqtisadi-siyasi

si, əslində ölkənin gələcəyinə dəstək siyaseti seviyyəsinə yüksələ bilsin.

Onsuz da varlı ailələr uşaqları ardınca qaçmayacaq, üstəlik, çağdaş dövrde coxuşaqlı ailələrin sayı yeterince azdır, in-dən ayrılan vəsait orta bir rəqəmə bərabər şəkildə paylanmaqla, ölkənin kasib hissəsinə əhatə etmək potensialını özündə saxlaya biləcək.

Təsadüfi deyildi ki, əski siyasi-iqtisadi formasiyada uşaqların böyüməsinə verilən pulları alımaq ixtiyarı atada yox, anada idi, çünkü dövlət yeni nəslin yetişməsi zəmanətini daşıyan bu vəsaiti bəzi sərçoş, analar qədər ailə fədakarı olmayı bacarmayan atlara etibar etmirdi.

Yeni sosial yardım sistemi nisbətən idealıq anlamında elə bir memarlıq tələb edir ki, ailələr bir-birini güdməsin, kasıblar özünü yandırmaq əslubunda siyasi intriqaların, hakimiyyətdəki qrupların çirkin alətinə çevrile bilməsin, sosial yardımın məhz uşağa məxsusluğu (!) onun yetişdirilməsində etibarlı təminat rolunu oynaya bilsin, ailənin digər iki, emək qabiliyyəti subyekti ndə bu gəlirə toxunulmazlıq, onun üzərini artırmaq məsuliyyəti yaratsın.

Hansı yaxşıdır: dağıidlama-sına nəzarət edilməsi çətin, tam ədaləti ola bilməyən, xalqda ələbaxımlılıq hissi aşila-yan, başağrısına çevrilən hazırlı-ki proqram, yoxsa, ehtiyacı tə-bəqəni sindirməyən, hamının gözünü özündə edən, ailə insti-tutunu xeyli qoruyan, genefon-du möhkəmləndirən, gələcək nəslin böyüməsinə, azacıq da olsa, təminat verən əski ör-nək?

Ələbaxımlılıq yaradan sosial yardım

Geniş kasib təbəqəni dağa-daşa salmayan, bərabər yanaşma prinsipini özündə daşıyan və haqqıçatma meyarını daha dəqiq ifadə edən yeni məzmunlu maddi dəstək programına böyük ehtiyac yaranır

Modern.az saytında ünvanlı sosial yardımın formasının dəyişdirilməsi ilə bağlı yazar Vəfa Allahverdiyeva məraqlı məqalə hazırlayıb. Yazımı təqdim edirik:

Ünvanlı sosial yardım proqramının dayandırılması baredə gündəmə aktiv gəlmək üzrə olan təkliflər, nə havadan götürülən bir təklifdir, nə dövlət bütçesini ağızı bağlı saxlamaq üçün xəsislik siyasetidir, nə yoxsul kasımı məyəs etmek niyyəti, nə de onun sosial taleyinə acımıq qəsddir.

Bələ təşəbbüsələr ciddi xarakter daşıyır və əsaslı səbəbələr üzərində dayanır. Çox da uzaq olmayan zaman üçün daha optimal alternativlər hamını razı sala bilməyən, əksinə, ədalətsizliklər, yanlışlıqlarla əhatəli bu modeli, gec-tezi sıradan çıxarımaq məhkəmudur.

Proqramın təqdimi fonunda elektron sistemə kecid, nə təmənnali, bədbin baxışlarına azalması, nə də bu proqramın ömrünün uzanmasına zəmanət deməkdir.

Geniş kasib təbəqəni dağa-daşa salmayan, bərabər yanaşma prinsipini özündə daşıyan və haqqıçatma meyarını daha dəqiq ifadə edən yeni məzmunlu maddi dəstək proqramına böyük ehtiyac yaranır. Dövlətin qarşısına qoyula-

caq yeni modelin detalları məlum deyil; amma çox geridə qoyduğumuz sovet iqtisadi sistemindeki “allələrə maddi dəstək modeli”ndən uğurlu praktika tapmaq çətindir.

Bu model ailələr arasındaki fərqi aradan götürür; maddi yardım 18 yaşına çatan uşaqlara və onların sayına görə ayda 12 manat (bu, keçmiş pulla əməlli vəsait demək idi, həm də hər uşaqlıq üçün-müəl.) təşkil etmək, varlı, kasib-bütün ailələrə verilirdi. Prosedurasi çox sade, maddi şəraitin gizlinlərini təftiş etmək ehtiyac yaratmayıb, bu modelə həm, sosial təminat məsəlesi hədəflənirdi, həm demografik proseslər stimullaşdırıb, həm də dövlət özünü naraziqliq, aqressiya yükündə tama-mile siğortalayıb, ədalətli obrázını yaradırdı.

Tətbiq olunduğu ilk vaxtlarda ünvanlı sosial yardımı kimlər alırdı? Necə olmuşdu ki, statistika ən yüksək həddə gəlib gət-

mişdi?

Nə qədər ikrəhdəğənən olسا da, bu, cəmiyyətin məhz bəhələ cipi, villası, yaxşı iş, emək haqqı yeri olan insanların eli çatan bir proqram idi. Sosial ədələt prinsipini məzəlumu yandırıb-yaxan bir formada iyrəncəsine pozulurdu.

Faktlar isbatladı ki, adı kasibin olan bu proqramın sefasını, əslində vəziyyəti onsun da yaxşı olan bir qrup insanlar sürdü.

Bu proqram istəmədən belə, koorrupsiya və rüvət faktlarını kütlevi şəkildə stimullaşdırıb. Pulu nisbətən imkanlı kateqoriya ilə yanaşı, yuxarıları razi salmaq şərtiyle yerli inzibati aparat daşıdır. Dövlət vəsaitinin “6 ay sənin, 6 ay mənim” prinsipi, bəzi yerlərdə həttə “9 ay mənim, 3 ay sənin” şərtiyle kobud və rüvəyçi bölgüsü bir məmərun nazi karyerasını bitirdi.

Daha pisi məzmununda yardım, kömək anlayışını daşıyan sosial addım xoşagelməz stereotiplər formalasdırıb ki, ünvanlı yardımın verilməsinə məsul yeniyi komandanın şəffaflıq cəhdələri ictimai şüurlarda daşlaşmış düşüncəni dəyişməkdə əziziyətlər çəkir, bu stereotiplər başağrısına çevirilir, üstəlik, inidiki iqtisadi böhran şəraitində sözügedən sahəyə əlavə ayrılmış vəsaitləri belə, bölüdürməkdə ciddi problemlər meydana çıxır.

Təbii ki, insanların daimi iş axtarışı yerinə, həm də 150 ma-

natlı işin cəfəsini çəkmək istəməyib, dövlətin yardım qapısını döymesi kütlevi xarakter alan-da, təkcə bu sistemin idarəciliyində çətinliklə yaranır, vətəndaşlararası münasibətlərde də xoşagelməz tendensiyalar - “sən aldın, mən qaldım” anlamında bir-birinə qarşı hiddəti münasibət, qısqanlıq, çəp baxışlar, rəftarın sərtləşməsi, şübhəli yanaşma, daha pisi insanın ələbaxım öyrənməsi gerçeyi meydana çıxır.

Ələbaxımlılığa öyrənmiş xalqın bu proqrama ümidi qalması onu fiziki baxımdan pas-sivləşdirir, zəhmətdən, başqa əmək imkanlarından perik salır.

Araşdırılara görə, ünvanlı sosial yardım alan kənd ailələrinin ixtiyarındakı həyətyanı sahə tamamən istifadə olunmur. Aybəy alınan ünvanlı sosial yardımın insanın fiziki potensialını aşağısalır, nəticədə kənd insani əvvəlki işgüzar təbətəinə, ciddi əmək qrafikinə dönük çıxaraq, toplumun tənbəlləşmiş, müftə yeyən qrupuna çevirilir.

Halbuki insana öz məzmununda yaradı, kömək anlayışını daşıyan sosial addım xoşagelməz stereotiplər formalasdırıb ki, ünvanlı yardımın verilməsinə məsul yeniyi komandanın şəffaflıq cəhdələri ictimai şüurlarda daşlaşmış düşüncəni dəyişməkdə əziziyətlər çəkir, bu stereotiplər başağrısına çevirilir, üstəlik, inidiki iqtisadi böhran şəraitində sözügedən sahəyə əlavə ayrılmış vəsaitləri belə, bölüdürməkdə ciddi problemlər meydana çıxır.

Təbii ki, insanların daimi iş axtarışı yerinə, həm də 150 ma-

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağılıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Dünən Qarabağ münaqişəsi tarixində ən qanlı olay - Xocalı soyqırımının növbəti ildönümü idi. Həc sübhəsiz, sivil bəşəriyyət üçün üz qarası olan bu müdhiş qətlamin, etnik təmizləmənin 24 ilər öz hüquqi-siyasi qiymətini almaması, hərbi cinayətkarları - Ermənistannın indiki prezidenti Serj Sərkisyanın, sabiq prezidenti Robert Köçəryanın, müdafiə naziri Seyran Ohanyanın hələ də cəzalandırılmaması Dağılıq Qarabağ konfliktinin həll edilməmiş qalmasına birbaşa bağlıdır.

Nə vaxt ki, Qarabağ məsəlesi ədalətli həllini tapacaq, yəqin ki, o vaxt da Xocalı soyqırımı qurbanlarının ruhu sakitlik tapacaq. Ancaq belə görünür ki, buna hələ var. Çünkü münaqişənin dinc, ədalətli vəsítələrlə, öncəliklə beynəlxalq hüquq normaları, BMT Təhlükəsizlik Şurasının, digər mötəbər təşkilatların məlumat qətnamələri əsasında çözümüne müvəkkil olan ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrleri kimi Fransa və rusiyalı həmkarlarımla təreflərle işləməyə hazırlam. İndi sülh əldə etmək vaxtidir! - eləvə edib amerikalı diplomat.

Sülh əldə eleməyin vaxtı həqiqətən çatıb - özü də çoxdan. Amma nə yazı ki, ədalətli, daimi sülhə ən böyük manə ele həmsədrlerin məsələdə tutduğu ermənipərest mövqə, hətta Azərbaycan prezidentinin də bugündə xüsusi vurğulduğu kimi, işgalçıya qarşı gizli xristian təəssübkeşiyidir.

Beləcə, Dağılıq Qarabağ konflikti zonasında sülh əvəzini təhlükəli status-kvo öz mövcudluğunu saxlamaqdə davam etdirir. Paralel surətdə temas zonasında yeni mühərbi ehtimalı güclənmekdədir, ənənəvi istənilən sülhün, dincliyin alternativi savaşdır. Qarabağ konflikti zonasında yeni faciələrin bütün qurbanlarını

0, ən əvvəl kimə ünvani lanıb?

"Bölgədə sülh əldə etməyin zamanı çatıb"; NATO generalı: "Rusiya Qarabağ münaqişəsindən xarici və regional siyasetdə alət kimi istifadə edir..."

mühərbi riskləri ilə bağlı isə məsələn, Avropada NATO (Amerika) Qüvvələrinin komandanı, general Philipp Bridlav hesab edir ki, Rusiya regionda nüfuzunu qoruyub saxlamaq üçün Qarabağ kimi həll olunmamış münaqişələrdən xarici və regional siyaset aləti kimi istifadə edir. General Vaşingtonda deyib ki, Moskva faktiki olaraq Azərbaycana silah sataraq və Ermenistanda hərbi iştirakını davam etdirir və regionda qeyri-sabitliyi gü-

ləndirir. "Belə siyaset, çox güman ki, bu gün Qafqazda sülhə nail olmaq üçün ən böyük maneədir" - qeyd edib ABŞ generalı.

"Əslində temas xətti boynuca və Ermənistən-Azərbaycan sərhədində zoraklıqlı son iki ildə xeyli artıb, 2015-ci il isə 1994-cü ildə atəşkəs elan edildikdən sonra münaqişənin davam etdiyi dövr ərzində ən çox ölüm halı qeydə alınan il olub", - deyə Bridlav Nümayəndələr Palatasının Silahlı Qüvvələr üzrə komitəsində çıxış edərən söyləyib. Onun sözünlərinə görə, Rusiya həmin regionlarda nüfuzunu qoruyub saxlamaq üçün münaqişə iştirakçılarına növbə ilə dəstək göstərməkle manipulyasiya

edərək Dağılıq Qarabağdan və digər dondurulmuş münaqişələrdən istifadə edir.

"Moskvanın əvvəller əldə etdiyi razılışmalara zidd olaraq və beynəlxalq normaları pozaraq, Rusiya ən yaxın qonşularını məcbur edir, manipulyasiya edir və onlara hücum edir, dövlətlərin suvereniliyi pozur. Rusiya razılışdırılmış beynəlxalq asayış qaydalarına riayət etmək istəmir. O, həmin qaydaları yenidən yazmaq istəyir" - əlavə edib Bridlav.

Öz növbəsində, ABŞ Milli Kəşfiyyat İdaresinin direktoru Ceyms Klapper Kongresin başqa bir komitesində çıxış edərən deyib ki, Azərbaycanda iqtisadi şəraitin pisləşməsi ilə yanaşı, hərbi gücün sabit şəkildə artırılması ilə əlaqədar Ermənistən və Azərbaycan arasında gərginlik yüksək olaraq qalır. «Bu, 2016-ci ildə münaqişə yaran-

Türkiyə XİN: "Azərbaycan torpaqlarının davam edən işgalini şiddətlə qınayıraq"

"Türkiyə olaraq azərbaycanlı qardaşlarımız 24 il bundan əvvəl Xocalıda qarşı-qarşıya qaldıqları qəddar hücum və qətləmi hər zaman qəlbimizin ən derinliklərində hiss edir və bu acı paylaşıraq". Bu barədə Türkiyə Xarici İşlər Nazirliyinin Xocalı soyqırımının 24-cü ildönümü ilə bağlı yaydıgı bəyanatda deyilir.

Bəyanatda bildirilir ki, Türkiyə Ermənistən Respublikası hərbi birləşmələri tərəfindən həyata keçirilən bu qətləmi və Azərbaycan tor-

paqlarının illərdir davam edən işgalini şiddətlə qınayıraq: "Beynəlxalq ictimaiyyətdə layiq olduğu diqqəti almayıyan bu faciədə həyatını itirənlərə Allahdan rəhmət diləyir, bütün azərbaycanlı qardaşlarımıza ən səmimi başsağlığımızı çatdırırıq".

Sənəddə həmçinin, qeyd olunur ki, mülki ehaliyə qarşı insanlığa zidd hücumlar və Azərbaycan torpaqlarının 20 faizinin işğali neticəsində 1 milyona yaxın insan yurdularını tərk etmək məcburiyyətində qalıb və o tarixdən bu yana qəçqin həyatı yaşamağa məhkum edilib.

ması ehtimalını artırır», deyə Klapper bildirib.

Amerikalı təhlilcilər son vaxtlar Rusyanın durmadan Ermənistəni silahlandırmamasını da bölgədə sülh və sabitlik üçün en böyük təhlükə hesab edirlər. Bu günlərdə ABŞ Dövlət Departamentinin rəsmi nümayəndəsinin sabiq müavini Adam Erelinin "Forbes" jurnalında yazdığı böyük məqale müstəsna olaraq bu mövzuya həsr olmuşdu.

Məqalədə Rusyanın Ermənistəna qoşun yiğaraq Türkiyəni müharibə ilə tehdid etdiyi qeyd edilir və Vaşinqtonun buna səssiz yanaşması sərt tənqid olunur. Ereli məqalədənə həmçinin, göstərib ki, Vaşinqton Putinin Ermənisi-

Amerikadan Qarabağda müharibə xəbərdarlıqları -

YDM mühafizəcisiini döyən idmançı azadlığa buraxıldı

Bakıda yanacaqdoldurma məntəqəsinin mühafizəcisiini döydüyüne görə həbs olunan idmançılar azadlığa buraxılıb. APA-nın məlumatına görə, İsa Əzizov və Mahir İsgəndərov barələrində seçilmiş 30 sutka inzibati həbs müddəti başa çatıb və onlar fevralın 25-də həbsdən azad ediliblər.

Qeyd edək ki, yanvarın 25-i saat 04 radələrində paytaxtın Tbilisi prospektində yerləşən yanacaqdoldurma məntəqəsinə gəlmiş avtomobilin sürücüsü və sənəsini ilə məntəqənin mühafizəcisi Sadig Bağırov arasında mübahisə yaranıb. Neticədə avtomobile olanlar mühafizəcini döyərək hadisə yerini tərk ediblər. Nəsimi Rayon Polis İdarəsi əməkdaşlarının həyata keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində hadisəni törətməkdə şübhəli bilinən

Bakı şəhər saknları Mahir İsgəndərov və İsa Əzizov müəyyən edilərək saxlanılıblar. Nəsimi Rayon Məhkəməsinin qərarı ilə İsa Əzizov və Mahir İsgəndərov barələrində 30 sutka inzibati həbs qərarı çıxarılıb.

</div